

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Moniammatillinen yhteistyö Kiimingissä

Moniammatillisuus Kiimingin nuorisotyössä

Anu Saukkonen

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

11/2010

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Anu Saukkonen	Sivumäärä 50 ja 9 liitesivua
Työn nimi Moniammatillinen yhteistyö Kiimingissä nyt ja tulevaisuudessa – Moniammatillisuus Kiimingin nuorisotyössä	
Ohjaava(t) opettaja(t) Regina Pesonen, Jussi Muittari	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Humanistinen ammattikorkeakoulu, Tornio, Mospa- moniammatillisuutta sparraamassa - hanke	
Tiivistelmä <p>Tänä päivänä moniammatillista työtettä tarvitaan työyhteisöissä. Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää moniammatillisen yhteistyön toteutumista Kiimingissä, sekä moniammatillisuutta Kiimingin nuorisotyön näkökulmasta. Kyselyllä saatiin tietoa siitä, millaista yhteistyö oli, sekä miten sitä tulisi kehittää.</p> <p>Tutkimusaineisto kerättiin kyselylomakkeella, joka sisälsi 19 valmiita vastausvaihtoehtoja sisältävää kysymystä sekä viisi avointa kysymystä. Kyselylomake lähetettiin 15 Kiimingin kunnan viranomaiselle sekä kolmannen sektorin edustajille. Viranomaisvastaajat edustivat hyvinvointipalveluja Kiimingissä, ja tekivät töitä lasten ja nuorten kanssa. Kyselylomakkeen palautti 14 vastaajaa. Tulosten kuvailussa käytettiin apuna kuvioita, sekä tutkijan omia havainnointeja vastauksista.</p> <p>Vastaukset osoittivat, että Kiimingissä tehdään moniammatillista yhteistyötä. Vastaajien mielestä moniammatillinen yhteistyö nopeutti, tehosti ja monipuolisti yhteistyötä. Yhteistyötä tehtiin eri toimijoiden välillä, ja yhteistyön useus liittyi toimialan työnkuviin. Yleisin yhteistyötoimintamuoto oli puhelinkeskustelut. Vastaajien mielestä moniammatillinen yhteistyö antoi tukea omaan työhön, laajensi verkostoitumista sekä monipuolisti ammattitaitoa. Heidän mielestä yhteistyötä edisti yhteinen tahtotila, säännöllisyys, yhteiset pelisäännöt, avoimuus sekä toisten työnkuvien tunteminen. Yhteistyötä hidastivat sen epäilijät sekä salassapitovelvollisuus.</p> <p>Moniammatillista yhteistyötä kehittäessä vastaajat pitivät tärkeimpinä sitoutuneisuutta, yhteistä päämäärää, ammatillisuutta, vuorovaikutustaitoja, yhteisvastuullisuutta ja eri toimialojen yhteyshenkilön tietämistä. Jotta moniammatillinen yhteistyö olisi laadukasta, oli kouluttauduttava. Vastaajien mielestä koulutustarpeen aiheuttivat asiakaskunnan vaatimukset. Koulutusta tarvittiin eniten moniammatillisuuteen sekä ennaltaehkäisevään työhön. Useat toimialoista olivat kehitelleet jo yhteistä palveluideologiaa. Palveluideologiaa kehittäessä tulisi ottaa huomioon palvelurakenteen muuttuminen sekä toisen työn arvostus.</p>	
Asiasanat moniammatillisuus, yhteistyö, nuorisotyö, työ hyvinvointi, tehokkuus, kvantitatiivinen tutkimus	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Anu Saukkonen	Number of Pages 50
Title Multiprofessional co-operation in Kiiminki – Multiprofessional work in youth work in Kiiminki	
Supervisor(s) Regina Pesonen and Jussi Muittari	
Subscriber and/or Mentor Humak university of Applied Sciences, Tornio, Project of Mospa.	
Abstract <p>In today`s working life multiprofessional co-operation is needed. The aim of this work was to research, how multiprofessional co-operation works in Kiiminki, and what multiprofessional co-operation means in youth work in Kiiminki. Inquiry gave out what multiprofessional co-operation was and how it could be developed.</p> <p>The data for the survey was collected with a questionnaire of nineteen multiple choice questions and five open question. Questionnaire was sent for fifteen authorities in municipality and third sector employees. Authorities represented welfare services in Kiiminki municipality. Respondents were worked with children and young people. Questionnaire were received from fourteen persons. Figures and writer owns observations was used in analysing the results.</p> <p>The results shows that multiprofessional co-operation was done in Kiiminki municipality. Respondents thought that multiprofessional co-operation sped up, intensified and versatiled co-operation. How often co-operation was done, depended on picture of work position. The most common form of co-operation was telephonediscussions. Respondents thought that the multiprofessional co-operation gave support for their own job, expanded network and diversified professional skills. They thought that common affect, regularity, common rules, open mindedness, and knowledge of others job descriptions promoted co-operation doubters, inconvenience of the co-operation was seen, they who moderated co-operation and secrecy.</p> <p>To develop multiprofessional co-operation, the most important things are commitment, common ambition, professional skills, interaction skills, common responsipility, and knowing the contact person. We had to educate oneself, that co-operation would be of good quality. Customers demands caused educational needs. The education was needed the most for multiprofessional skills and preventative work. Apart of sphere of authority had developed common service ideology. To developed common service ideology, structures of service changes and others workesteem it had to observed.</p>	
Keywords multiprofessional co-operation, co-operation, youth work, work welfare, efficiency, quantitative research	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 MONIAMMATILLINEN YHTEISTYÖ	7
2.1 Moniammatillisuus	8
2.2 Moniammatillisen yhteistyön hyödyt ja haitat	10
2.3 Nuorisotyön rooli moniammatillisessa yhteistyössä	15
2.4 Kiimingin moniammatillinen yhteistyötoimintamalli	18
3 TYÖN TOTEUTUS	20
3.1 Aineiston keruu	20
3.2 Aineiston analyysi	21
4 TYÖN TULOKSET	22
4.1 Vastanneiden toimialat ja niiden yhteys moniammatilliseen yhteistyöhön.	22
4.2 Moniammatillisen yhteistyön useus ja yhteistoimintamuodot	22
4.3 Moniammatillinen yhteistyö nyt ja tulevaisuudessa	24
4.4 Moniammatillinen yhteistyö Kiimingin nuorisotyössä	31
5 TULOSTEN TARKASTELU JA POHDINTA	33
5.1 Tulosten tarkastelua	33
5.2 Pohdintaa	37
LÄHTEET	40
LIITTEET	42
LIITE 1.	42
LIITE 2.	43

1 JOHDANTO

Tämän päivän yhteiskunnallinen tilanne, organisaatiomuutokset, kuntien taloudellinen tilanne ja mm. ihmisten kasvaneet mielenterveysongelmat ovat muuttamassa moniammatillisen yhteistyön haasteita yhteiskunnassa. Tarvitsemme moniammatillista vuoropuhelua, yhteisiä toimintamuotoja ja menetelmiä sekä ammattiarvostusta, jotta moniammatillisessa yhteistyössä päästään yhteisiin päämääriin. Näin työ olisi laadukkaampaa ja tehokkaampaa. Nuorten elinoloihin vaikuttavissa asioissa on tehty päätöksiä moniammatillisesta yhteistyöstä.

Yhteistyötä on tehty olosuhteiden pakosta, kun taloudellinen lama iski 1990 luvun alussa, jolloin mm. nuorisotyöttömyys nousi hurjasti. Tämä huoli aiheutti sen, että alettiin tutkia muita palveluvaihtoehtoja. Tehtiin yhteinen nuorisostrategia, jossa painotettiin moniammatillista yhteistyötä. Sillä haluttiin vaikuttaa nuorten elinolojen muuttuviin tekijöihin. Moniammatillisen yhteistyön päämääränä oli nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja nuorisotoiminnan edellytysten varmistaminen. Yhteistyön onnistumisen kannalta on tärkeää että, työn tavoitteet ja toimintatavat sulautuvat yhteen eri toimijoiden välillä, sillä yhteistyö on aina ihmisten välistä toimintaa. Jos ihmisten välinen kemia ei toimi, ei yhteistyökään silloin voi toimia moitteettomasti. Yhteistyötä tehdään myös erilaisissa projekteissa, joissa paneudutaan aina johonkin tiettyyn asiaan tai ongelmaan. Nuorisotyössäkin moniammatillista yhteistyötä tehdään tänä päivänä enemmän, sillä sen merkitys yhtenä hyvinvointipalvelujen tuottajana on kasvanut viime vuosien aikana niin yhteiskunnan kuin nuorisolain muutoksien myötä. (Silvennoinen 2001, 19 – 22.)

Moniammatillista yhteistyötä ei vaadita pelkästään nuorisotyöntekijöiltä, vaan lähes tulkoon kaikilta ihmisten parissa työskenteleviltä asiantuntijoilta ja auttajilta. Moniammatillista työtettä arvostetaan enemmän tänä päivänä, ja sen hyödyt on osattu ottaa huomioon. Työssä jaksetaan paremmin, kun työn määrää jaetaan eri toimialojen kesken. Moniammatillinen yhteistyö on myös kustannustehokasta, sillä se mahdollistaa taloudellisen edun sekä tiedon kierrättämisen. (Vehviläinen 2002, 13.)

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kartoittaa moniammatillisen yhteistyön toteutumista Kiimingin kunnan palveluorganisaatioissa, sekä moniammatillisuutta nuorisotyön näkökulmasta. Opinnäytetyöni on osa Humanistisen ammattikorkeakoulun Mospa eli Moniammatillisuutta sparraamassa – hanketta. Hankkeessa selvitetään nuorisotyön asemaa kunnallisessa palvelukentässä ja nuorisotyön haasteita moniammatillisissa verkostoissa. Hanke vastaa lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman 2007 - 2011 strategisia painopisteitä, joita ovat mm. ennaltaehkäisevän peruspalvelujärjestelmän toimivuus sekä moniammatillisuus. Hankkeen tavoitteena on selkiyttää ehkäisevän ja moniammatillisen nuorisotyön lähtökohtia sekä sparraamalla edistää käytännön toimintamallien kehittymistä. (Humanistinen ammattikorkeakoulu, 2010.)

Kiiminkiin mallennettu uusi nuorten ohjaus- ja palveluverkosto pohjautuu uuteen nuorisolakiin. Siihen on vastattu Kiimingissä perustamalla moniammatillinen viranomaisyhteistyöverkosto. Toimintamalli lisää entisestään vuoropuhelua viranomaisten välillä ja kehittää uusia moniammatillisia toimintamuotoja kuntaan. Kiimingin palvelurakenne muuttui kunnan siirtyessä tilaaja-tuottajamalliin, jolloin syntyi yhtenäinen hyvinvointipalvelut. Sen toiminta perustuu elinkaari politiikkaan. Elinkaariajattelumalli on erinomainen tapa nähdä yksilön kulku lapsuudesta vanhuuteen.

2 MONIAMMATILLINEN YHTEISTYÖ

Moniammatillista yhteistyötä tehdään tänä päivänä eri toimialoilla kunnissa, muuallakin kuin asiakastyössä. Yhteistyö perustuu yleensä erilaisten yhteisten ongelmien ratkaisuun, päätöksentekoon, tai keskusteluun uusista näkymistä. Moniammatillisuus tuo tietoa ja luo uusia näkökulmia työhön. Keskeistä on se, miten koota tieto ja osaaminen yhteen mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. Toimittiinpa millaisessa työympäristössä tahansa, moniammatillisessa yhteistyössä korostuu asiakaslähtöisyys, tiedon ja näkökulmien kokoaminen yhteen, vuorovaikutustietoinen yhteistyö, rajojen ylitykset sekä verkostojen huomioiminen. (Isoherranen 2004, 14.) Moniammatillisessa yhteistyössä pitää jokaisen osata tuoda esille omaa osaamistaan ja jakaa sitä. Jos asiantuntija ei tunnista omaa osaamistaan, hän ei silloin anna omaa osaamistaan ryhmän käyttöön. (Isoherranen 2004, 19.) Moniammatillinen yhteistyö mahdollistaa resurssien tehokkaan käytön ja asiantuntijatiedon kierrätyksen, säästäten aikaa ja rahallisia resursseja. Näin toiminta on myös aikaansaavaa. (Vehviläinen 2002, 42).

Kiimingin kunnan organisaatorakenne muuttui vuonna 2008 tammikuussa, kun kunta siirtyi tilaaja-tuottaja malliin. Kiimingin kunnan hyvinvointipalvelut ovat toimineet 2009 alkaen, joka rakentuu kahdeksasta palvelualueesta: terveys-, sosiaali-, vanhus-, päivähoito-, opetus-, vapaa-aika-, kirjasto-, ja kulttuuripalvelut. Hyvinvointipalveluissa perusajatuksena on toteuttaa elämäнкаariajattelua asiakkaan näkökulmasta. Organisaatiomuutoksella pyritään parempaan palveluiden laatuun, tehokkuuteen ja vaikuttavuuteen. Elinkaariajattelussa katsotaan yksilön kulkua lapsuudesta vanhuuteen, ja panostamalla toiminnan ennaltaehkäisevään työhön, tuo se yhteiskunnalle säästöjä enemmän kuin korjaava työ. Hyvinvointipalveluissa on otettu huomioon myös nuorisotyö, sillä nuorisolaki jo sanoo, että nuorisotyötä ja – politiikkaa on toteutettava moniammatillisena yhteistyönä paikallisten viranomaisten sekä yhteistyönä nuorten, nuorisoyhdistysten ja muiden nuorisotyötä tekevien järjestöjen kanssa. (Aaltonen 2009, 67).

Elinkaariajattelun myötä henkilöstöt saavat enemmän tukea omaan toimintaan, työyhteisö laajenee, vuorovaikutustaidot karttuvat sekä ammatillisen vertaistuen määrä kasvaa. Elinkaariajattelussa panostetaan myös hyvään työ hyvinvointiin ja työssä

jaksamiseen. Tilaaja-tuottaja organisaatiomallissa tehostetaan monialaista osaamista entistä tehokkaammin.

Viranomaisten tekemällä monialaisella yhteistyömallilla, jonka tarkoituksena on vastata 1.7.2010 voimaan tulleeseen nuorisolakimuutokseen, toivotaan saavan parempaa laatua, tehokkuutta ja vaikuttavuutta kuntalaisten palveluihin. Vaikka Kiimingissä on tehty moniammatillista yhteistyötä, tämän päivän kiire ja elämän hektisyys laittavat meitä työntekijöitä miettimään uusia toimintatapoja, jotka edistäisivät työyhteisöjemme työ hyvinvointia ja jaksamista. Jos ei itse jaksa, miten autat toisia.

Kunnilla on merkittävä asema paikallisen kehityksen ohjaajana ja hyvinvointipalvelujen turvaajana. Kunnallishallinnon on oltava toimivaa ja olosuhteisiin hyvin reagoivaa, jotta palvelujen järjestäminen vastaisi kuntalaisten toiveita ja tarpeita. Kunnallishallinto on viime vuosikymmeninä elänyt rajujen muutosten aikaa. Siksi kuntien on oltava tarkkoja varsinkin taloudellisesti. Lainsäädännön tulisi olla niin väljää, että kunnat voisivat ottaa palvelujen järjestämisessä huomioon ainoastaan paikalliset olosuhteet. (Harjula, Prättälä 2004.) Jokainen kunta tuottaa omat palvelunsa parhaimmalla mahdollisella tavalla, ja kuntien välillä on isoja eroja toiminnan järjestämisessä. Oulun seudulla on monta kuntaa, jotka toimivat erilailla mutta lopputulos on sama. Pyritään tarjoamaan mahdollisimman monipuolisia ja tehokkaita palveluja kuntalaisille. Oulun seudun kuntien yhteistyö on antanut kuntien nuorisotoimille uusia näkökulmia ja toimintatapoja omaan nuorisotyöhön. Yhdessä olemme enemmän.

2.1 Moniammatillisuus

Nopparin (2008, 12 - 13) mukaan moniammatillisuus on taitoa hyödyntää muiden osaamista kunnioittaen ja arvostaen heidän asiantuntijuutta ja osaamista. Se on yhteistyötä tekevien yhteinen ja suunnitelmallinen vuorovaikutus-, arviointi- ja yhdessä tekemisen prosessi. Moniammatillista yhteistyötä tarvitaan asiakastyössä ja palvelujen kehittämisessä. Sillä pyritään kokonaisvaltaiseen ja kustannustehokkaaseen ratkaisuun, joka katkaisee sektoriajattelun epäkohtia. Hyvinvointi pääsee parhaimpaan lopputulokseen kun muistaa, että työ vaatii aikaa, ammattitaitoa, valmistautumista, hyvää johtamista sekä ammattitaitoista koulutusta. Se edellyttää kaikilta oman työn

arvostamista, toisiin luottamista, sitoutumista ja vuorovaikutusta. Omaa osaamista on tuotava esille palveluorganisaatiossa, tai muuten jää toisten jalkoihin. Nuorisotyö on suhteellisen pieni yksikkö kunnan isossa organisaatiossa, ja vielä tänä päivänä on ihmisiä, jotka eivät tiedä, mitä nuorisotyössä tehdään. On vain puserrettava tietä ylöspäin, ja kuka muu sitä tekee, jos me emme itse.

Suomessa tehdään paljon moniammatillista yhteistyötä, mutta sen toiminta- ja toteutustavoissa on eroja. Monesti vasta yhteisössä näkyvät ongelmat ja sen aiheuttama huoli saavat aikaan moniammatillisen yhteistyön, vaikka yhteistyökäytäntöjen tulisi olla juuri niitä perinteisiä työtapoja, joihin moniammatillisuus toisi vain lisäarvoa. (Vehviläinen 2002, 99 -101.)

Moniammatillinen yhteistyö on usein paikallisella tasolla toimivaa työtä, jossa sovitaan erilaisista strategioista ja menettelysäännöistä. Yhteiset linjaukset voivat koskea esimerkiksi varhaisen puuttumisen mallia, jossa sovitaan yhteiset pelisäännöt ja toimintatavat, jolloin toiminta on samansuuntaista kaikilla yhteistyötä tekevillä toimialoilla. Tällä toiminnalla varmistetaan se, että asiakas ei jää ongelmien eri toimialojen tai sektoreiden väliin. Eli moniammatillinen yhteistyö on paikallisten toimijoiden muodostama yhteenliittymä, jonka tarkoituksena on esimerkiksi tarkastella paikkakunnan nuorten elinoloja kokonaisuutena, sekä luoda uusia toimenpidekäytäntöjä ja strategisia linjauksia. (Vehviläinen 2002, 42 – 43.)

On puhuttu paljon moniammatillisesta yhteistyöstä eri toimialojen välillä, mutta on myös muita toimintatapoja tehdä yhteistyötä, jotka kaikki tähtäävät samaan lopputulokseen. Yksilö-ohjaus käsittelee yksittäisen nuoren elämäntilannetta ja pyrkii löytämään juuri hänelle oikean avun ja tarvittavat toimenpiteet auttamiseksi. Tässä yhteistyössä on usein mukana myös nuori ja hänen vanhempansa. Moniammatillisia yhteistyöryhmiä perustetaan usein myös johonkin tiettyyn teemaan tai ongelmaan liittyen. Eri alojen ammattilaiset pyrkivät löytämään toimenpiteitä ja ratkaisumalleja kyseisiin moniammatillisiin ryhmiin. Ennaltaehkäisevän päihdetyön yhteistyöryhmä käsittelee juuri päihteisiin liittyviä aiheita, ja yrittää löytää ratkaisu - ja toimintamalleja toiminnan ennaltaehkäisemiseen. Tämän yhteistyön toimintakenttä on moniammatillinen, eli työtä tehdään verkostoidusti eri toimialojen kanssa, ja samalla voimavaroja säästetään. (mt., 42 – 43.)

Kiiminkiin saatiin tänä vuonna ennaltaehkäisevän päihdetyön työryhmä, joka käsittelee kyseiseen aiheeseen kuuluvia asioita. Ehkäisevän päihdetyön työryhmä voi mm. kehittää kuntaan paikallisen päihdefoorumin, jossa käydään läpi kyseisen kunnan ajankohtaisia kysymyksiä ja teemoja liittyen päihteisiin. Työryhmän perustamisen takana on alkoholipoliittisen kumppanuussopimus, missä kuntia kehoitetaan perustamaan yhteistyöryhmä. Kiimingin nuorisosihteeri on ryhmän koollekutsujana, sillä hän toimii myös ennaltaehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilönä kunnassa..

Moniammatillisuus on tehokas käytäntö työelämässä tänä päivänä. Moniammatillinen yhteistyö voi olla keskustelu- ja koulutusfoorumin järjestäminen alan ammattilaisille, joka luo keskustelua ja vuoropuhelua alan ammattilaisten kesken. Ilman yhteistyötä ja verkostoitumista ei saavuteta yhteiskunnallisesti merkittäviä tuloksia. Moniammatillisen yhteistyön pitäisi perustua ongelmien ennaltaehkäisyyn, eikä korjata sitä. Tämä lähtökohta ryhmän perustamiselle tuo enemmän tuloksia kuin ongelmälähtöinen ryhmän perustaminen. Tänä päivänä viimeistään pitää panostaa enemmän ennalta ehkäisevien moniammatillisten työryhmien perustamiseen kuin korjaavien ryhmien. Korjaavaan työhön myönnetään tänä päivänä enemmän rahaa kuin koskaan. Raha tulisi sijoittaa ennaltaehkäisyyn, sillä muuten tilanne jatkuu samana myös tulevaisuudessa. Muuttamalla toimintatapoja, luomme myös säästöjä.

2.2 Moniammatillisen yhteistyön hyödyt ja haitat

Jokainen virkamies haluaa tehdä osaamansa työn mahdollisimman hyvin ja monipuolisesti. Moniammatilliset tiimit ja verkostot ovat muotoutuneet yhdeksi hyväksi käytännöksi yhteistyötä kehittäessä. Kiimingissä toimii moniammatillinen viranomaisyhteistyöverkosto lähitulevaisuudessa. Humanistisen ammattikorkeakoulun Mospa – moniammatillisuutta sparraamassa hanke on oiva keino tuoda nuorisotyön arvostusta sekä moniammatillista yhteistyötietoutta eteenpäin yhteiskunnassa. Kiiminkiin perustettu ryhmä tulee vastaamaan moninaisiin ajan haasteisiin ja yhteiskunnan muuttuviin tilanteisiin. Tässä toimintatavassa otetaan asiakas huomioon monipuolisemmin ja tehokkaammin. On sovittava yhteiset pelisäännöt, jotta yhteistyöstä saadaan mahdollisimman hyvä hyöty. Yhteistyö antaa omalle työlle lisäarvon sekä päällekkäinen työ toimialojen välillä häviää. (Vehviläinen 2002, 51).

Liian usein asiakas roikkuu moniammatillisessa yhteistyöringissä, eikä etene. Se ei aja ainakaan asiakkaan etua. Asia ei etene, koska tehdään päällekkäisyyksiä, tai verkostossa ei tiedetä mitä on jo tehty. Työn pitäisi olla paremmin organisoitu, tietyille henkilöille tietty rooli moniammatillisessa työryhmässä. Se ajaisi paremmin asiakkaan etuja, sekä myös työntekijöiden, joiden työresurssit jakautuisivat silloin laadukkaammin ja tehokkaammin. Jokaisella tulee olla oma rooli ja työnjako, sekä selkeät toimenkuvat.

Jokaisessa työssä muodostuu ajan kanssa hyvä tapa tehdä työtä. Moniammatillisuus edellyttää toimintakulttuurin uudistamista ja rakentamista. Pitää tuntea nykyiseen toimintakulttuuriin johtaneet kehitysvaiheet, jotta muutos voi syntyä. Muutokseen tarvitaan kulttuuristen rajojen ja käytäntöjen rikkomista. Pohja pitää luoda rakentamalla moniammatillisuus jo organisaatiokulttuuriin, joka luo mahdollisuuden moniammatilliseen työskentelyyn ja sen vakiinnuttamiseen. Jotta yhteistyö toimii, on erittäin tärkeää omaksua hyvät yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot, sekä avoin ja luottamuksellinen ilmapiiri ryhmän jäsenten välillä. (Karila, Nummenmaa 2001, 145 - 147.)

Yhteistyössä pitää myös tiedostaa moniammatillisuuden rajat ja mahdollisuudet. On hyödynnettävä kaikki työyhteisön osaaminen. Näin työyhteisön jäsenet voivat oppia yhdessä sekä toisiltaan. Tällainen oppiminen on mahdollista, kun ylitetään asenteellisia rajoja ja työntekijät ovat oltava valmiit luopumaan omasta erityisosaamisestaan. Moniammatilliseen yhteistyöhön astuminen on rohkeutta ylittää omassa itsessä kuin työyhteisöissä olevia rajoja ja rajoituksia. Tämä mahdollistaa uusien näköalojen avautumisen ja siksi siihen kannattaa uskaltautua. (mt., 150 - 151.)

On myös olemassa monia erilaisia tiimejä, ja jokaisella niistä on oma kokoonpanonsa ja keinonsa sovittaa yhteen asiakkaan tarpeet sekä tiimin osaaminen ja voimavarat. Erilaisten tiimien välisten erojen ymmärtäminen on tärkeää, sillä pitää tietää millainen tiimi pystyy tyydyttämään tietyn asiakaskunnan tarpeet. Tiimiä pitää myös osata johtaa, jotta työntekijät ymmärtävät mikä heidän roolinsa on tiimissä. Jotta toimintaa voi kehittää, pitää tutkijan tietää, millainen tiimi on kussakin tilanteessa tehokkain. Erilaisten roolien hahmotus tiimeissä on eriarvoisen tärkeää, sillä se luo selkeyttä toimintaan. Meidän on tiedostettava ryhmän erityispiirteet, jotta ymmärrämme miten ryhmä

tekee yhteistyötä saavuttaakseen päämäärän, jota ei yksin saavutettaisi. (Övretveit 1995, 92 – 93.)

Tänä päivänä ihmisten moninaiset ongelmat vaativat eri toimialojen yhteistyötä. On etsittävä yhteisiä ratkaisuja ja toimintatapoja, joilla asiakkaiden auttaminen olisi laadukasta ja toimivaa. Monesti esimerkiksi nuoren alkoholin tai huumeiden käyttö jo itsessään vaativat eri toimijoiden väliintulon asiaan. Työtä hankaloittaa eri toimialojen omat lait ja säädökset, jotka ohjaavat työtä. Siksi moniammatillista yhteistyötä on ollut vaikea tehdä, sillä jokainen on halunnut tehdä sen oman osan auttamisprosessista, eikä ole osattu tai voitu ajatella avun yhtenäistämistä. Asiakkaiden turha kierrätys luukulta luukulle pois ja avoimesti tekemään moniammatillista yhteistyötä, kuitenkin niin, että pysytään raameissa. Asiakkaan ja työntekijän keskinäinen luottamuksellisuus on kuitenkin kaiken työn lähtökohta. Työntekijöille on tarjottava alan koulutusta salassapitovelvollisuudesta ja problematiikasta sekä käytännön sovellutuksista. (Parkkari, Soikkeli, Siira 2001, 3.)

Kuinka siis toimia, etteivät lait estäisi uusien ja toimivien toimintatapojen käyttöönottoa. Monesti juuri lait ja asetukset estävät tehokkaan ja laadukkaan työotteen. Vaikeita ratkaisuja tehdään, mutta selkeyttä tuo suositukset, joissa ollaan tietoisia salassapitosäännöksistä ja ymmärretään niiden merkitys asiakkaan oikeuksien takaajana. Jotta toimitaan oikein, on asiakkaalta saatava suostumus käsitellä hänen asioitaan. Toisessa tapauksessa asiakkaan ottaminen yhteistyöryhmään, jossa käsitellään hänen asioitaan, poistaa salassapito-ongelman, sillä hän voi itse päättää mitä kertoo.

Moniammatillinen yhteistyö edellyttää eri osapuolilta sen, että he tuntevat seuraavat säädökset: asian kannalta olennaiset perustuslain perusoikeussäännökset ja ihmisoikeussopimusvelvoitteet sekä julkisuuslain, henkilötietolain sekä muun vaitiolo- ja salassapitovelvollisuutta koskevan keskeisen lainsäädännön – myös yhteistyökumppaniensa osalta. Työntekijöillä, jotka tekevät töitä näiden kysymysten kanssa, tulee olla käytettävissään omiin tehtäviinsä sovelletut menettelytapaohjeet. Työnantajat ovat tässä avainasemassa, että sellaiset löytyy. (Parkkari, 2001, 13.)

Lastensuojelulaki valvoo lasten ja nuorten parissa tehtävää työtä. Jos tulee huoli lapsesta tai nuoresta, on jokaisella velvollisuus tänä päivänä tehdä lastensuojeluilmoitus sosiaalitoimelle. Tämän toiminnan kautta saamme enemmän ja paremmin autettua lapsia ja nuoria. Heidät huomioidaan nyt paremmin. Valitettavasti se tuo sosiaalityöntekijälle enemmän töitä. Lasten ja nuorten apu liene tärkein.

Moniammatillisessa yhteistyössä syntyy uusia ja yhteisiä vastuualueita, toimenkuvat laajenevat ja omalle työtontille tulee uusia henkilöitä, jotka monesti aiheuttavat vasta-reaktion yhteistyölle. Pyritään turvaamaan liian hyvin omia hyviksi kokemia näkemyksiä ja asenteita, eikä haluta nähdä asioita uusin silmin. Moniammatillinen verkosto ei ole myöskään automaattisesti vapaa hierarkioista, valta-asetelmista ja kontrollista. Siksi moniammatillista yhteistyötä ei kannata kuvata toimintana, joka on avoin kaikille erilaisille näkökulmille ja palveluille. Moniammatillisuutta ei voida perustaa vain sen takia, että se kuuluu tämän ajan ammattisanastoon. Moniammatillinen yhteistyö ja verkostoituminen tuovat jotain uutta, mutta perinteiset sektoritoimijat tekevät edelleen omaa työtään. Pitää vain huomata, milloin moniammatillisesta yhteistyöstä todella olisi hyötyä.

Seinä ja Helander (2007, 23) puhuvat toiselta oppimisen taidosta, jossa on kyky sitoa itseensä uusia taitoja muilta ammattilaisilta. Ajattelun tehtävänä on totuttaa ihmiset toimimaan. Kirjassa puhutaan pragmatismista eli kokemuksellisesta oppimisesta, joka antaa ajatuksille ja teorioille arvon niiden käytännöllisen merkityksen perusteella. Kokemuksellinen lähestymistapa vaatii testaamaan teorian ja ajatukset käytännössä. Työparityöskentelyn näkökulmasta pragmatismi sitoo ammatillisen kehittymisen ja uusien taitojen oppimisen kiinteästi työkäytäntöihin. Oppiminen on näin ollen luonnollista, koska se kiinnittyy arkityöhön. Kiinnittyä uusi viranomaisyhteistyö perustuu osaksi jo hyviksi todennettuihin työtapoihin, jotta jokainen viranhaltija pystyy juurruttamaan sen omaan työhönsä. Se on tärkeää varsinkin näin alkuvaiheessa, kun uusi toimintamuoto otetaan käyttöön.

Seinä ja Helander (2007, 39) puhuvat kirjassaan myös jaksamisesta, jota työparityö edistää. Työuupumus on tänä päivänä kasvamassa. Työuupumus johtuu liian usein kovasta työpaineesta. Työparityöskentelyn kautta tätä ongelmaa voidaan ennaltaehkäistä. Seinän ja Helanderin mielestä psyykkinen hyvinvointi on osa kasvuprosessia, jossa ihminen muuttuu koko ajan. Psyykkiseen hyvinvointiin heidän mielestään voidaan katsoa kuuluvan kyky kestäviin ihmissuhteisiin, luovuuteen, toimintaan ja työhön elämän kriiseistä selviytymiseen sekä sopeutuminen uusiin elämäolosuhteisiin. Kun oppii tuntemaan ja näkemään toisen normaalissa arjessa, on helpompaa vaistota milloin toinen tarvitsee tukea. Työparityössä kuljetaan myös laajalla tunneskaalalla. Työssä onnistuminen on helppo jakaa aina toisen kanssa.

Tämän päivän työhaasteet ja kiire vievät työntekijöiden voimavarat äärimmilleen. Työ kuuluu ihmisen jokapäiväiseen arkeen ja parhaimmillaan se voi olla hyvinvointia edistävä asia. Pahimmillaan uuvuttavaa ja johtaa sairauksiin. Työ hyvinvointiin pureudutaan tänä päivänä enemmän, koska tämän päivän hektinen elämäntapa ei sovi kaikille. Jokainen meistä voi vaikuttaa omaan hyvinvointiin niin arjessa kuin työmaalla. Se on tärkeä huomioida tämän päivän työarjessa. Mitä paremmin työntekijät voivat, sitä parempaa työ on. Työ hyvinvointiin vaikuttaa miten työtä johdetaan, miten työtä hallitaan sekä työajat. Työyhteisön ja esimiesten vastuulla on työntekijöiden työ hyvinvointi ja sen ylläpitäminen. Toimiva työntekijä on silloin, kun se voi hyvin työssään ja on toimintakykyinen.

Yksi tärkeä asia työyhteisön hyvinvoinnin tarkastelussa on se, että miten viestitään ja keskustellaan asioista. Ihmisten välinen vuorovaikutus on tärkeää, ja siihen perustuu koko työyhteisön toimivuuskin kaikessa lyhykäisyydessään. Esimerkiksi kehityskeskustelut ovat yksi vuorovaikutustapa esimiehen ja työntekijän välillä, ja yleensä avoin keskustelu työyhteisössä luo positiivista ilmapiiriä. Puhdistetaan välillä ilmapiiriä, se on tervettä.

Työn laatu ja tehokkuus ovat tärkeitä asioita, kun työoloja parannetaan ja työntekijöiden terveyttä edistetään. Myös eettiset ja inhimilliset tekijät ovat tärkeitä. Henkilöstön kokonaisvaltainen hyvinvointi on olennainen osa organisaation yhteiskuntavastuuta. Hyvä työympäristö ja yrityksen tulos ovat sidoksissa toisiinsa. Jos työntekijät voivat hyvin, myös muut voivat. Itselle sopiva työ, turvallisuus, yhteishenki, työn arvostaminen sekä oman ammattitaidon hyödyntäminen ovat viisi työ hyvinvoinnin porrasta kohti kustannustehokasta työtä. (Rauramo 2008, 18.) On hyvä muistaa hyvän työyhteisön merkitys sekä oman jaksamisen kynnys. Pitää uskaltaa sanoa, että nyt ei jaksaa. Ennaltaehkäisevää työtettä tarvitaan tämän päivän haasteellisiin ja kiireisiin työyhteisöihin.

Nuorisotyöntekijöiden rooli ei ole kaavoihin kangistunutta. Työntekijöiden tulee elää ajan mukana, ja muuttua tarvittaessa. Joskus on hyviä päiviä, ja joskus huonoja, sillä työtä ei ehkä arvosteta niin kuin pitäisi. Joskus tuntuu, ettei ole paikkaa kunnan organisaatiossa, koska joku ei tiedä mitä nuorisotyössä tehdään. Työntekijöille kuitenkin asetetaan odotuksia, joihin he pyrkivät vastaamaan. Työn arvottomuuden tunne luo

paineita, sillä jokainenhan haluaa olla hyvä työssään ja näyttää oman ammattitaitonsa. Tuleeko siitä liikaa paineita työntekijälle, ja yritämmekö liikaa. Se sitten kostaudu, vaikka aikomuksena on vain tuoda julki oman työn arvo. Minkä arvon annamme itse työllemme, se on tärkeintä. Jos näistä kaikista vastoinkäymisistä, ja tekijöistä saa jotain uutta vietäväksi omaan ammattivarastoon, luo se edellytyksiä tulla vielä paremmaksi ammatillisesti. Siihen kai me jokainen pyrimme.

Muutos on aina iso, ja se luo haasteita. Jos me emme ole valmiita kehittymään, oppimaan ja muuttumaan, meidän on vaikeampi sopeutua myös muuttuvaan ympäristöömme. Yhteisön, yhteiskunnan, maailmanlaajuisen muutoksen sekä yksilökehityksen ja kasvatuksen tulee olla mahdollisimman hyvin reaaliajassa keskenään ja tasapainossa. Työntekijä ei välttämättä onnistu työssä, ellei hallitse yhteisö-, ryhmä-, yksilötason prosesseja ja toimintoja. Niitä ovat ryhmätyöt, vuorovaikutustaidot, lait ja säädökset. Yksilö, ryhmä tai yhteisö tulee nähdä useasta näkökulmasta. Se liene hyvinvointipalvelujen tarkoituskin kaikessa hyvydessään.

2.3 Nuorisotyön rooli moniammatillisessa yhteistyössä

Tänä päivänä nuorisotyön merkityksen määrittelee nuorisolaki. Suomi on yksi harvoja Euroopan maita, joissa nuorisotyö on lakiin perustuvaa. Lain tarkoituksena on tukea nuorten kasvua mm. aktivoimalla nuoret kohti aikuisuutta sekä vahvistaa heidän sosiaalisia vuorovaikutustaitojaan. (Aaltonen 2009, 24.) Sijoittaminen nuorisotyöhön on kunnalle aina pitkän aikavälin investointi. Ennaltaehkäisevä työ on halvempaa kuin korjaava työ. Ja tulee muistaa, että monet ennaltaehkäisevät vaikutukset näkyvät vasta vuosien ja vuosikymmenten kuluttua. (Silvennoinen 2001, 95.)

Lapsuus ja nuoruus ovat elämänvaiheita, jolloin rakentuu pohja kohti aikuisuutta. Ne ovat tärkeitä elämänvaiheita, joihin perustuu koko hyvinvointi elämänkaarineen. Koska väestörakenne on muutostilassa, on vastattava yhteiskunnallisiin haasteisiin sen turvaamiseksi. Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman 2007 - 2011 strategisia painopisteitä ovat mm. ennaltaehkäisevän peruspalvelujärjestelmän toimivuus sekä moniammatillisuus. Näillä painopisteillä pyritään vahvistamaan ennaltaehkäisevää työtä korjaavaan nähden. Pohjana kaikelle on YK:n lapsen oikeuksien yleissopi-

mus sekä Suomen perustuslain lapsille ja nuorille takaamat oikeudet. Lapsi- ja nuorisopolitiikan suunnittelussa otetaan huomioon koko lapsen ja nuoren elämänkaaripolitiikka. Palvelujärjestelmän on kyettävä luomaan hyvinvointia edistävä verkosto, joka toimii lasten ja nuorten tukena, ja sen toimivuuteen on panostettava. Lasten ja nuorten kasvu- ja elinoloja on katsottava yhä enemmän elämänkaaripolitiikan kautta. (Opetusministeriön julkaisuja 2007, 12 – 13.)

Nuorisotyöllä on iso rooli tämän päivän hyvinvointipalveluissa. Lasten, nuorten ja perheiden pahoinvointi on lisääntymässä ja nuorisotyön on myös vastattava siihen. Kehittämishjelma toi ajankohtaiseksi moniammatillisen yhteistyön hyödyn. Sen tavoitteena on ylittää hallinnollia raja-aitoja ja vahvistaa paikallisella tasolla moniammatillista yhteistyötä. Nuorisotyö on kunnan peruspalvelu, mutta sen asema kunnan isossa palveluorganisaatiossa on usein vaatimattomat suhteessa muihin toimialoihin. Siksi vuosien ajan pienimmissä kunnissa nuorisotoimen arvostusta ja asemaa on aina jouduttu perustelemaan. Se on osaltaan luonut ongelmia. (Cederlöf 2004, 11.)

Ennen kuin uusi nuorisolaki tuli voimaan ovat Suomessa nuorisotyöntekijät joutuneet perustelemaan tarpeellisuutensa päättäjille. Tämän päivän kunnan hyvinvointipalvelujen kehittämisessä toteutuu uuden nuorisolain myötä nuorisotyön merkityksellisyys. Nuorisolaki määrittelee oikeasti nuorisotyön, sen moni-ilmeisyyden ja kasvatuksellisuuden. Nuorisotyöntekijät ovat osaajia, jotka toimivat päivittäin edistäen ja aktivoiden nuorten hyvinvointia. Nuorisotyön kautta tavoitetaan nuorisoa monesti paremmin kuin muilla aloilla, sillä nuorisotyön yksi toimintaympäristö on nuorten vapaa-aika. Vapaa-ajan toimintoihin nuori osallistuu vapaa-ehtoisesti, siksi nuorisotyö erityisesti vapaa-ajankulttuurin tukijana tavoittaa nuoria paremmin kuin muodolliset instituutiot.

Nuorisotyö ei saa olla voittoa tavoittelevaa. Nuorisotyön on tarjottava jokaiselle nuorelle tasavertaisen aseman tulla aktiiviseksi kansalaiseksi. Näin edistetään nuoren kasvua - ja elinoloja. Nuorisotyön vaikuttavuus on otettava vakavasti. Sillä on iso osa kasvattajana ennaltaehkäisevässä työssä lasten ja nuorten parissa. Tänä päivänä nuorisotyöntekijät otetaankin mukaan monialaiseen yhteistyöhön entistä enemmän. Heiltä pyydetään lausuntoja, ja he ovat osa moniammatillista asiakastyötä.

Nuorisotyön rooli on monijakoinen. Voit olla ohjaaja, kuuntelija, vanhempi, isosisko, veli tai vaikka siivooja. Mutta tärkeintä, nuorisotyöntekijä on yksi iso osa kasvattajaverkostoa, joka johdattaa nuoria kohti aktiivista kansalaisuutta. Työtä tehdään lasten ja nuorten parissa. Yhteistyötä tehdään niiden toimialojen kanssa, jonka piirissä lapsia ja nuoria on. Miten me näemme nuoren yksilönä yhteisössä, on todellisuudessa se persoona, jonka näemme kun hän astuu koululuokkaan tai nuorisotaloon. Pitääkö meidän kasvattajina muovata yksilön persoonallisuutta vai arvoja. Onko kasvatus on persoonallisuuteen vaikuttamista. Vuorovaikutuksessa toistemme kanssa, muokkaamme käsityksiä asioista uudestaan ja uudestaan. Näin muokkaamme uudestaan jo omia opittuja malleja ja taitoja. Pääasia on, että sinulla on kyky hallita ryhmää, kyky ohjata ja kasvattaa yksilöitä, sekä kyky toimia kasvattajayhteisön jäsenenä. Kasvattajana tulee omata hyvät sosiaaliset taidot, analysoida tekemäänsä, sekä oppia ja kehittyä siitä. Saamme näyttää tunteet, persoonamme ja koko olemuksemme työssämme, mutta rajatkin on osattava laittaa. On osattava toimia yksilönä siinä tietyssä ryhmässä, mikä rooli sinulla kullakin hetkellä on.

Persoonallisuuden tarkastelu ja kehitys on aina jatkumo, jota voidaan kehittää. Tärkeintä on, että nuorisotyötä arvostetaan, sekä sen on oltava osa moniammatillista yhteistyötä. Hoikkalan mukaan elämä on matka. Jokainen kasvattaja ammentaa omasta itsestään, opettaessaan nuoria kasvamaan. Tärkeinä on matka, ei päämäärä. Joudumme jokainen oppimaan kantapään kautta, mikä on tietyssä yhteisössä toimiva tapa toimia. Kasvattaminenkin on yksilöllistä, vaikka toimitaan ryhmässä.

Oulussa toteutettiin vuonna 2003 hanke, jonka tehtävänä oli rakentaa uudenlaista moniammatillista mallia erityisesti lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin. Syntyi preventteri – kehittämishanke, jolla pyrittiin ylläpitämään ja turvaamaan lasten ja nuorten hyvinvointia, sekä kehitettiin ennakoivia ja monien toimijoiden moniammatillisia työkäytäntöjä. Preventteri – kehittämishankkeen lähtökohtana oli moniammatillisen työn tarpeellisuus. Ihmisten elämän ongelmat olivat monimutkaistuneet niin, että ratkaisujen etsimiseen tarvittiin eri näkökulmia ja useita asiantuntijoita. Asiakaslähtöisyys nousi esille tässä hankkeessa. Hankkeen käynnisti keskustelu ja koulutusfoorumi, jonka tavoitteena oli tarjota kohtaamisareena ammattilaisille. Teemoina olivat ennaltaehkäisevän työn mahdollisuudet, huolen puheeksi ottaminen, verkostotyö,

lastensuojeluilmoituksen tekeminen ja perheen asema moniammatillisessa verkostossa. (Airtto, Helavirta, Kurkinen, Lopenen, Uusimäki 2005, 235 - 236.)

Hanke kuvasi hyvin sitä, kuinka moninainen ihmisen elämänkaari on. Hanke todisti sen, että moniammatillista yhteistyötä on tehtävä, jotta avun saanti olisi mahdollisimman monipuolista ja perusteellista. Siihen me jokainen lasten ja nuorten parissa työskentelevä pyrimme. Kiiminkiin on kehitetty moniammatillinen yhteistyötoimintamalli, jossa näkyy samat kehittämisen lähtökohdat yhteistyöryhmän perustamiselle.

2.4 Kiimingin moniammatillinen yhteistyötoimintamalli

Nuorisolakiin on tänä vuonna lisätty säädös monialaisesta yhteistyöverkoston perustamisesta. Kiimingissä vastattiin lain muutokseen perustamalla työryhmä, johon kuului erityisnuorisotyöntekijä, erityiskoulun opettaja, koulukuraattori, terveydenhoitaja, sosiaalitoimi, yläkoulut, seurakunta sekä työpaja. He laativat ehdotuksen toimintamallista Kiimingin kunnan alueella tapahtuvasta nuorisotyön organisoitumisesta. Työryhmään kuuluivat kaikki toimialat, joille lähetettiin kysely moniammatillisesta yhteistyöstä. Toimintamalli pyritään saamaan käytäntöön vuoden 2011 alusta. Malli muodostuu seminaarimuotoisesta laajasta foorumista, keskeisistä toimijoista koostuvasta ohjaus- ja palveluverkostosta, tapauskohtaisista nuorten tukiryhmistä sekä Tsekpoin-tista, nuorten neuvolasta. Ryhmien tavoitteena ja tehtävänä on mm. seurata ja edistää nuorten elinolojen ja palvelujen paikallista kehittymistä. Viranomaistyön painopisteinä Kiimingissä ovat 11 – 29 -vuotiaat lapset ja nuoret.

Nuorisotoimijoiden seminaari on kerran vuodessa järjestettävä foorumi, joka on avoin kaikille nuorten kanssa toimiville tahoille. Se tunnistaa ja tiedostaa nuorten parissa esiintyvät ilmiöt ja käsittelee asioita yleisellä tasolla. Seminaarin tavoitteena ja tehtävänä on seurata ja edistää nuorten elinolojen ja palvelujen paikallista kehittymistä, tunnistaa nuorten piirissä esiintyviä ilmiöitä, kuulla nuoria, koota heitä koskevaa tietoa kentältä, seurata ja vaihtaa tietoja nuorten ajankohtaisista ilmiöistä ja asioista, sekä jakaa tietoa nuorten toiminnoista, palveluista ja tukimenetelmistä.

Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston kokoonpanossa on mukana edustus nuorisotoimesta, opetustoimesta, sosiaali- ja terveystoimesta, työpajasta, työhallinnosta, poliisista, puolustushallinnosta ja seurakunnasta. Ryhmä toimii vuorovaikutuksessa nuorten palveluja tuottavien yhteisöjen kanssa. Se ei käsittele yksittäisten nuorten asioita, mutta voi nuoren tai huoltajan suostumuksella käsitellä myös yksittäisen nuoren asiaa, jos se on tuen tai palvelun järjestämisen kannalta tarpeen. Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston tavoitteena on koota tietoja nuorten kasvu- ja elinoloista sekä arvioida niiden pohjalta nuorten tilannetta paikallisen päätöksenteon ja suunnitelmien tueksi.

Nuoren tukiryhmä rakentuu tapauskohtaisesti nuoren tarpeiden pohjalta, jonka nuoren asioita hoitava tukihenkilö kutsuu koolle. Jos tukihenkilöä ei vielä ole, palvelutarpeen ensiksi todennut viranomainen kutsuu koolle. Kokoonpanijana voi olla myös nuori ja hänen huoltajansa tai muu aikuinen. Nuoren tukiryhmän tavoitteena ja tehtävänä on mm. nimetä kontaktihenkilö, joka pitää yhteyttä nuoreen ja vanhempiin, selvittää nuoren aiemmin saamat tukitoimet, laatia tapauskohtainen toimenpidesuunnitelma yhdessä nuoren tai vanhempien kanssa sekä järjestää nuoren tarvitsemat palvelut.

Tsekpoin nuorten hyvinvointineuvola on asiakkaan ongelmien kartoittamiseksi ja tarvittavan avun järjestämiseksi perustettu toimintamuoto. Toiminnan kohderyhmässä on 11 - 29 -vuotiaat lapset ja nuoret, jotka tarvitsevat tukea omaan elämäänsä, jos nuoren elämä mietityttää opiskelun tai armeijan keskeytymisen takia, tai jos on huolta jaksamisen, päihteiden käytön tai yksinäisyyden vuoksi. (Kiimingin kunta, 2010.)

Nuorisolakimuutoksen myötä Kiiminki on vastannut ajan haasteisiin ja luonut paikallisen toimintamallin, jolla pyritään vastaamaan hyvinvointipalvelujen tuomiin moniammatillisiin haasteisiin. Tämä on hyvä esimerkki yhteistyön mahdollisuuksista, kun se vaan toimii. Ihmisten on oltava asian takana ja heiltä on löydettävä aikaa sekä sitoutuneisuutta asiaan. Moniammatillinen yhteistyöverkoston on tajuttava, että asiakkaana oleva henkilö ei välttämättä ole vain yhden toimijan asiakas, vaan kaikkien niiden toimijoiden yhteinen asiakas, jotka voivat häntä auttaa. Kun se nähdään voimavarana, homma toimii.

3 TYÖN TOTEUTUS

3.1 Aineiston keruu

Tutkimusmenetelmäksi valittiin kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus. Kvantitatiivisen tutkimuksen avulla selvitetään eri asioiden välisiä yhteyksiä, sekä lukumääriin liittyviä kysymyksiä. (Heikkilä 1999, 15.)

Suoritettiin kysely, jossa kerättiin tietoa tietyltä joukolta ihmisiä. Kysely lähetettiin 15 henkilölle kunnan eri toimialoilta sekä kolmannelta sektorilta. Vastaajat toimivat lasten ja nuorten parissa, ja heistä on edustus myös tulevassa Kiimingin moniammatillisessa viranomaisyhteistyöryhmässä. Heidän ammattitaitonsa ja tietämys asiasta on erittäin tärkeää selvitystyölle.

Kyselylomake sisälsi 24 kysymystä, joista 19 valmiita vastausvaihtoehtoja sisältävää kysymystä sekä viisi avointa kysymystä. Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää moniammatillisen yhteistyön toteutumista Kiimingissä, sekä moniammatillisuutta Kiimingin nuorisotyön näkökulmasta. Millaista yhteistyö on, sekä miten sitä tulisi kehittää.

Kysymykset rakennettiin niin, että saatiin vastaukset, miten moniammatillinen yhteistyö toteutuu kunnassa. Kysely määriteltiin niin, että vastaajat ymmärsivät mistä on kysymys, ja mitä kyselyllä haettiin. Kyselylomake testattiin ennen lähetystä, jotta nähtiin kyselyn toimivuus. Kyselylomakkeeseen tehtiin tarvittavat korjaukset. Varmistettiin tutkimuksen valideetti eli pätevyys. Tutkimus aloitettiin tutkimalla moniammatillisuutta sparraamassa hanketta, sekä aiheen kirjallisuutta.

Kyselylomakkeita palautettiin 14 kappaletta, ja vastausprosentiksi tuli 93,3 %.

Sähköpostikysely oli helpoin ja nopein tapa tavoittaa vastaajat. Vastaajat lähettivät kyselylomakkeet takaisin joko sähköisesti tai postitse paperiversiona.

3.2 Aineiston analyysi

Tutkimus ei pohjautu ainoastaan kyselylomakkeeseen ja sen tutkimiseen, vaan myös avoimiin kysymyksiin ja niiden analysointiin. Aineiston analysointi perustuu myös tutkijan omaan arviointiin ja havainnointiin vastauksista.

Raportoinnissa käytettiin apuna taulukoita ja kaavioita. Tuloksia raportoitaessa kaikki vastaukset analysoitiin samassa yhteydessä. Avointen kysymysten analysoinnissa käytettiin osaksi suoria lainauksia.

Toimialojen mielipiteiden kautta haluttiin vastaus moniammatillisen yhteistyön toteutumisesta kunnassa. Kysely lähetettiin tarkoin valituille eri toimialojen edustajille. Tarkemmin työssä avataan moniammatillista yhteistyötä nuorisotoimen näkökulmasta.

4 TYÖN TULOKSET

4.1 Vastanneiden toimialat ja niiden yhteys moniammatilliseen yhteistyöhön.

Kyselyyn vastasi 14, Kiimingin kunnan eri toimialan ja järjestön edustajaa. Vastaajat olivat sosiaali- ja terveystalvveluista, opetus- ja vapaa-aikapalveluista, kirjastopalveluista, työpajasta, poliisista, seurakunnasta, työvoimatoimistosta sekä kolmannelta sektorilta. Vastaajat valittiin niin, että he toimivat lasten ja nuorten parissa.

Humanistisen ammattikorkeakoulun Mospa – hankkeessa, johon selvitystyö pohjautuu, selvitetään nuorisotyön asemaa kunnallisessa palvelukentässä ja nuorisotyön haasteita moniammatillisissa verkostoissa.

Vastaajien työkokemuksen pituus vaihteli yhdestä vuodesta 30 vuoteen. Työkokemuksen pituuden keskiarvoksi saatiin 10,8 vuotta. Voidaan todeta, että vastaajilla oli hyvä pohja ja näkemys siitä, mitä moniammatillista yhteistyötä Kiimingissä tehdään.

Kiimingissä toimitaan laajalla alueella lasten ja nuorten hyväksi. Hyvinvointipalvelut ja elinkaariajattelu levittäytyvät isolle toiminta-alueelle kunnassa. Senkin vuoksi on tarpeellista kehittää moniammatillista yhteistyötä. Kiimingin kunta on koonnut paikallisten viranomaisten monialaisen yhteistyötahon, johon kuuluu edustus kyselyyn vastanneilta toimialoilta.

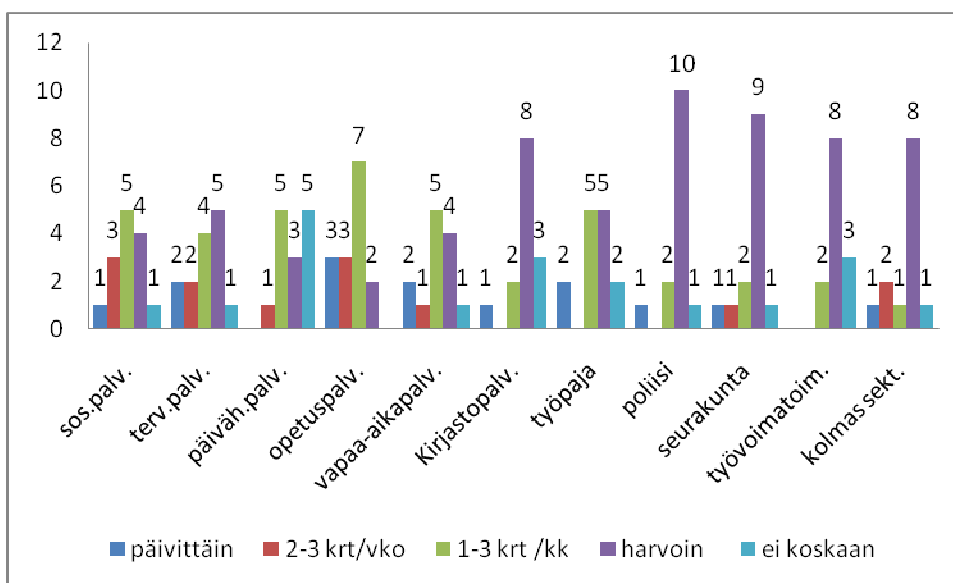
Suurin osa vastaajista teki töitä nuorten kanssa (14), lasten (12) sekä aikuisten kanssa (11). Jokaisella kyselyyn vastanneilla on hyvä näkemys lasten ja nuorten parissa toimimisesta. Kaikkien perimmäisenä tarkoituksena on halu auttaa. Yhteisillä pe-lisäännöillä, hyvällä hengellä, kuuntelemalla ja innostuksella päästään jo hyviin tuloksiin.

4.2 Moniammatillisen yhteistyön useus ja yhteistoimintamuodot

Vastaajien mielestä moniammatillista yhteistyötä tehdään Kiimingissä. Vastauksista riippuu aina kuka vastaa, sillä tietyt toimialat tekevät useimmin yhteistyötä tietyn toimialojen kanssa, ja toiset taas harvemmin. Nuorisotyön näkökulmasta katsottuna,

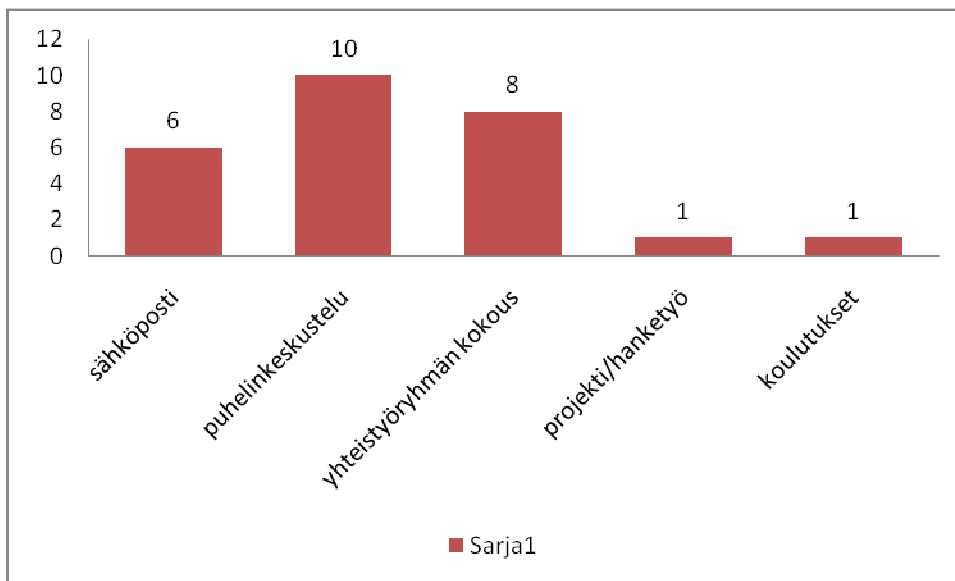
yhteistyötä tehdään paljon monipuolisemmin eri toimialojen kanssa kun esimerkiksi kirjastopalvelujen näkökulmasta. Se johtuu osittain toimialoihin liittyvistä toimenkuvis-
ta. Siksi kuviossa on hajontaa. Koska moniammatillinen yhteistyö kuuluu tämän päi-
vän työyhteisöön ja toimenkuviin, oli hyvä tietää, että toimialat tekevät yhteistyötä
kunnassa. Se tuo kustannustehokkuutta ja uusia innovaatioita työnkuvaan, sekä an-
taa vertaistukea työntekijöille. Samalla se tukee vuorovaikutustaitojen kehittymistä.

Kaavio 1. Yhteistyön useus

Eniten käytetty yhteistoimintamuoto oli puhelinkeskustelu (10), toiseksi eniten yhteis-
työryhmän kokous sekä kolmanneksi eniten sähköposti. Suurin osa vastaajista teki
yhteistyötä puhelimen välityksellä. Vaikuttaako tämän päivän kiire ja työn hektisyys
siihen, että ihmiset eivät jaksa. Heillä ei ole aikaa liikkua oman työn ulkopuolelle ta-
paamaan toisia, vaan nopein keino tehdä yhteistyötä on puhelinkeskustelut tai säh-
köpostittelu. Sosiaalisilla tapaamisilla asioista on helpompi puhua ja se antaa myös
ammatillisesti enemmän omaan työhön. Konkreettisissa kasvokkain tapaamisissa,
asiat voidaan käydä läpi helpommin ja sujuvammin kuin puhelimesta.

Kaavio 2. Yhteistoimintamuodot.

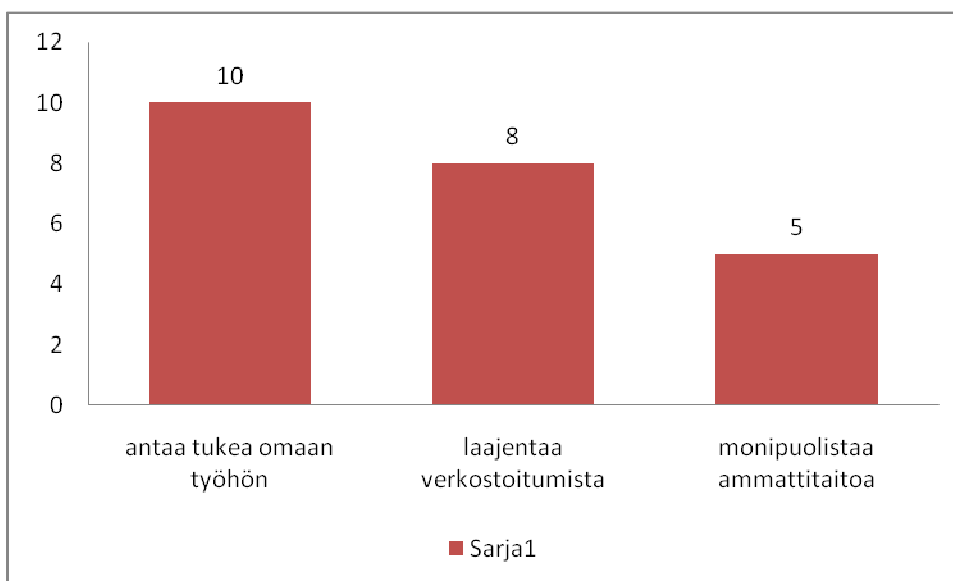
4.3 Moniammatillinen yhteistyö nyt ja tulevaisuudessa

Moniammatillinen yhteistyö antaa vastaajien mielestä tukea omaan työhön (10), laajentaa verkostoitumista (8) sekä monipuolistaa ammattitaitoa (5). Toimiva moniammatillinen yhteistyö antaa tarvittavaa tukea omaan työhön ja tukee sitä. Saadaan tarvittavaa vertaistukea ammatillisesti, sekä päätöksen teossa ei välttämättä tarvitse olla yksin. Vaikeissa tapauksissa tämä on ammatillisesti positiivinen asia.

Yhteistyö laajentaa verkostoitumista, ja auttaa tutustumaan toisiin kunnan toimialoihin paremmin. Moniammatillista yhteistyötä edistää, kun tuntee yhteistyökumppanit ja heidän toimenkuvansa. Siitä on hyötyä kun tuntee yhteistyötä tekevät tahot ja ihmiset. Parhaimmillaan se nopeuttaa asiakkuutta.

Kaavio 3. Moniammatillisen yhteistyön näkyvyys työpaikalla.

Kiimingissä on tehty, ja tehdään edelleen moniammatillista yhteistyötä eri toimialojen välillä. Vastaajien mielestä yhteistyö sujuu hyvin. Kysyttäessä avoimella kysymyksellä, mikä edistää yhteistyön sujumista tai miksi se ei toimi ollenkaan, saatiin vastauksia 11 vastaajalta. Vastaajien mielestä yhteinen tahtotila, toimiva yhteistyö, säännölliset palaverit ja avoimuus edistävät yhteistyön sujumista. Jos halutaan kehittyä työssä ja vastata ajan haasteisiin, on meidän pystyttävä tekemään töitä monipuolisesti. Yhteistyön on oltava silloin toimivaa ja avointa, ja siihen on luotu yhteiset pelisäännöt. Jokaisella on vahva tahto edistää yhteistyötä. Jos ryhmässä joku hankaa vastaan, ei yhteistyö välttämättä toimi.

Vastaajien mielestä myös ammatillisuus ja asiakaslähtöisyys ovat edistymisen kannalta tärkeitä asioita. On oltava ammattitaitoinen, tehokas ja innostava ammatillisesti, että moniammatillinen yhteistyö onnistuisi ja toimisi oikein. On oltava riittävät vuorovaikutustaidot, jotta pystytään toimimaan ryhmässä. Myös toisten työnkuvan tunteminen sekä yhteyshenkilöiden tietäminen auttavat yhteistyötä. Sosiaaliset tapaamiset ovat erittäin tärkeitä yhteistyön sujuvuuden ja toimivuuden kannalta. Mitä paremmin tuntee työntekijän ammattinimikkeen alta, sitä helpompaa yhteistyö on. Tärkein asia koko hyvinvointipalveluissa voidaan kiteyttää yhden vastaajan lauseeseen, on oltava aidosti asiakkaan asialla. Tämä tulisi muistaa, myös niinä heikkoina hetkinä, kun salassapitovelvollisuudet tai muut työtä haittaavat tekijät ovat solmuna työn edistymi-

sessä. Pitää kuitenkin aina pyrkiä vain eteenpäin. Seuraavaksi muutama suora lausaus vastaajilta.

moniammatillinen yhteistyöverkosto alkaa tajuta, että asiakkaan oleva henkilö ei välttämättä ole vain yhden toimijan asiakas, vaan kaikkien niiden toimijoiden yhteinen asiakas, jotka voivat häntä auttaa.

ollaan aidosti asiakkaan asialla

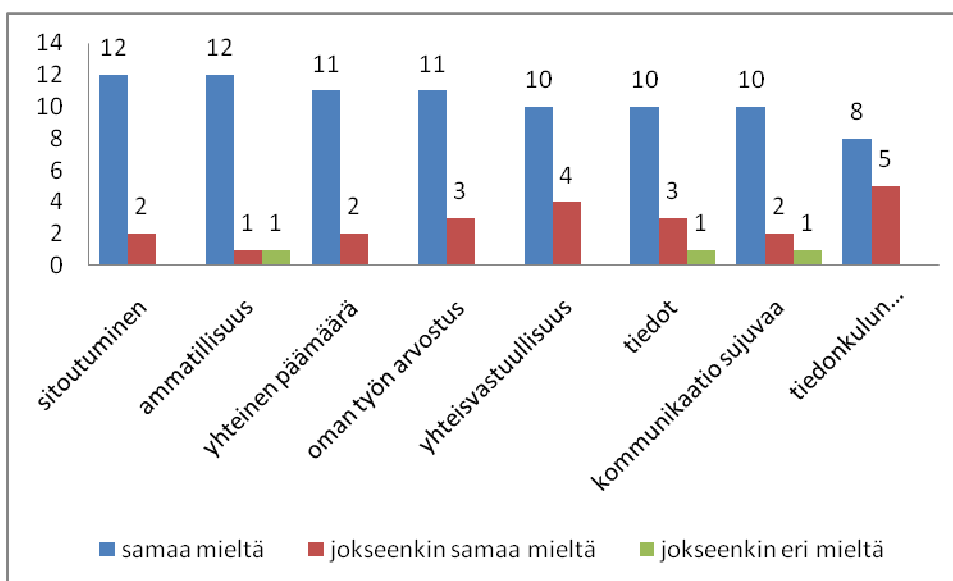
Vastaajat pitivät moniammatillista yhteistyötä erittäin tärkeänä kunnassamme. Heidän mielestään yhteistyötä tulisi kuitenkin vielä lisätä. Toimivassa yhteistyössä vastuu on työyhteisöllä ja työnantajalla sekä jokaisella itsellään. He haluavat olla kehittämässä moniammatillista yhteistyötä, ei jarruttamassa sitä.

Moniammatillista yhteistyötä kehittäessä vastaajat pitivät tärkeimpinä ominaisuuksina ammatillisuutta ja sitoutuneisuutta (12). On ensiarvoisen tärkeää, että on pätevä ja sitoutunut henkilöstö hoitamassa asioita. Ihmisten tulee tällä matkalla seistä asian takana. Sitä sitoutuneisuus tarkoittaa. Jokaisella ryhmäläisellä on oltava yhteinen päämäärä asioiden saavuttamiseksi. Jos ei arvosta omaa työtä, miten voi auttaa toisia.

Pienessä yksikössä, ison kunnan organisaatiossa on joskus vaikea saada asioita läpi. Pienenä mutta sisukkaana voi puskea itseään läpi, ja saada asiat kuulluksi. Jos ei nosta itseään tunnetuksi työyhteisössä tai moniammatillisissa yhteistyöryhmissä, niin kuka sitten. Tärkeänä pidettiin myös yhteisvastuullisuutta, tietoa sekä sujuvaa kommunikaatiota. On eriarvoisen tärkeää tässä muuttuvassa yhteiskunnallisessa tilanteessa pitää yhtä. Jokaisen ammattitaitoa tarvitaan, ja hyvillä vuorovaikutustaidolla päästään paremmin eteenpäin. Jokaisen on otettava vastuu yhteisistä asioista, jotta asioissa edistytään.

Meillä on oltava riittävä asiantuntijuus hoitaa asiat oikealla tavalla. Meidän on osattava toimia ymmärrettävästi, jotta jokainen tietää mistä on kysymys. Moniammatillinen yhteistyö lisää vuoropuhelua myös eri toimialojen kesken, ja silloin on osattava toimia oikein. Jos ei omaa vuorovaikutustaitoja, on vaikea toimia yhteistyössä juuri kenenkään kanssa.

Kaavio 4. Yhteistyön kehittämisessä tärkeintä.

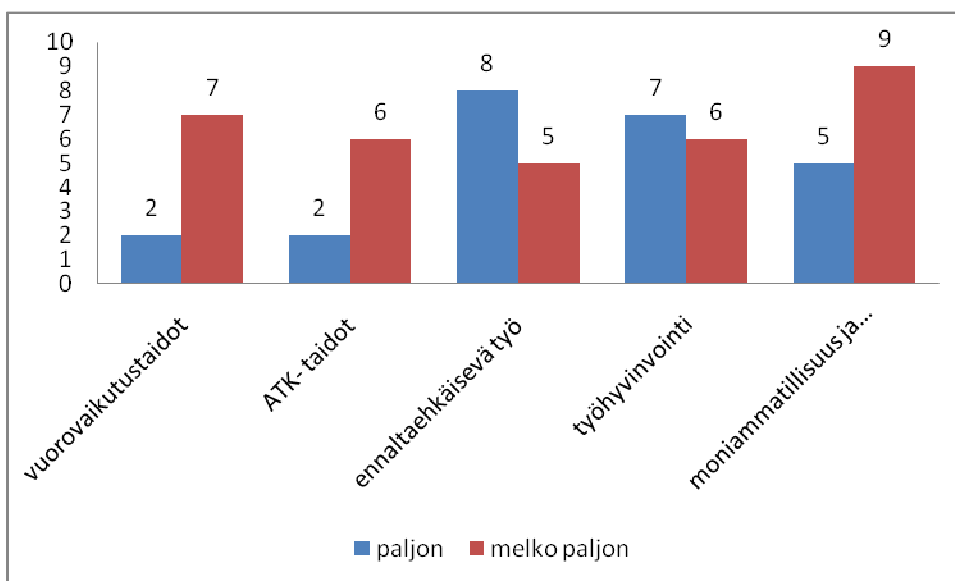

Onko ihmisillä tietoutta siitä, miten moniammatillista työtä tehdään, kun suurin osa vastaajista haluaisi eniten koulutusta ennaltaehkäisevään työhön (8) sekä moniammatillisuuteen ja sen käytäntöihin (10). Tiedämmekö mitä moniammatillisuus konkreettisesti tarkoittaa. Onko se vain muoti sana, jota käytetään, että pysytään ajan hermoilla. Toivottavasti asia ei ole näin, vaan ihmiset ovat oikeasti kiinnostuneet kehittämään omaa työtä asiakkaan hyväksi.

Myös työ hyvinvointiin (7), vuorovaikutustaitoihin (7) sekä ATK- taitoihin tarvittiin koulutusta(6). Tämän päivän resurssivaje ja kiire ajavat työntekijät äärimilleen. Työ hyvinvointiin on panostettava tänä päivänä paljon. On asiakkaan etu, että työntekijät voivat hyvin. Jokaisen asiakastyössä käyvän henkilön tulisi käydä vuorovaikutuskoulutus vuoden välein. Se on jalo taito, jota on jalostettava.

Tietoyhteiskunta on tämän päivän kuuma nimi. Monet toiminnot liittyvät jollain tavalla sinne. Sosiaalinen media valtaa asemaa yhteiskunnassamme ja meidän on pystyttävä vastaamaan alan ammattilaisina siihen oikein. Tänä päivänä facebook ja irl - galleria toimivat nuorten kanssa tehtävässä työssä mainiona apuvälineenä kohdata nuori juuri siellä, missä he ovat. Sosiaalinen media on muutamien vuosien aikana saanut myös huonoa mainosta siitä, mitä netti on pahimmillaan. Mutta nuorisotyötä tehdessä on huomioitava se, että missä nuoriso, siellä nuorisotyöntekijätkin. Siksi tarvitsemme koulutusta. On mentävä ajan hengessä.

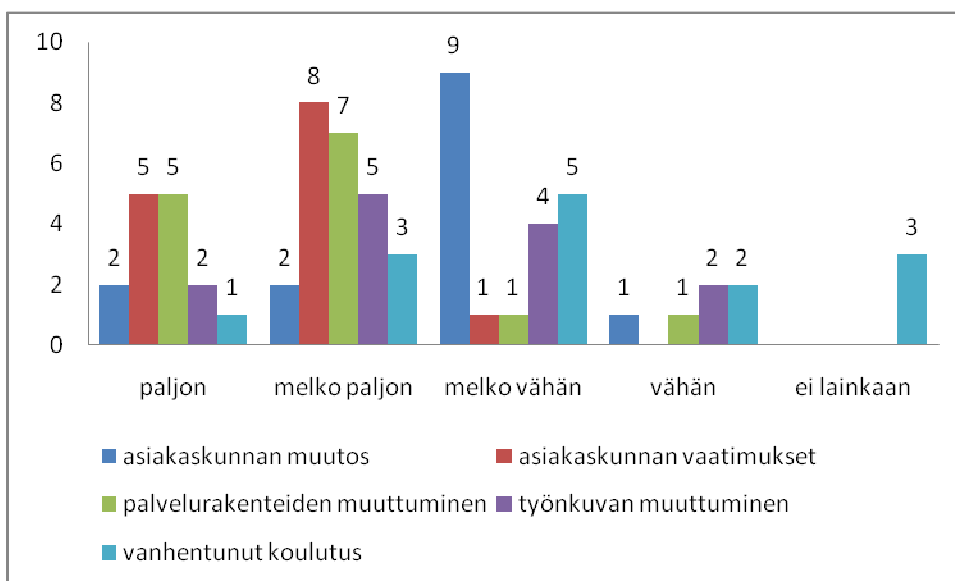
Kaavio 5. koulutustarve.

Vastaajien mielestä koulutustarpeen kunnassa aiheutti eniten asiakaskunnan vaatimukset ja palvelurakenteiden muuttuminen. Heidän mielestään asiakaskunnan muuttumisella oli melko vähän vaikutusta koulutustarpeeseen. Kiimingin kunnassa on tapahtunut paljon viimeisen vuosien aikana. Kun Kiimingissä siirryttiin tilaaja-tuottajamalliin, toi se muutoksia kunnan palvelurakenteisiin. Tänä päivänä vapaa-aikapalveluiden, päivähoidon, kulttuuripalveluiden, kirjastopalveluiden, opetuspalveluiden ja sosiaali- ja terveystieteiden asioita hoitaa hyvinvointilautakunta. Muutos perustuu elinkaariajattelupolitiikkaan.

On varmaa, että muutos tuo aina mukanaan kehittämisen varaa niin työyhteisöön kuin myös kouluttautumiseen. Vaikka tämän päivän muuttuneet yhteiskunnalliset ongelmat, taloudellinen lama, kasvaneet mielenterveysongelmat ja päihdeasiat tuovat uusia asiakkuuksia viranhaltijoille, eivät he näe, että asiakaskunnan muuttumisen vuoksi tarvittaisiin koulutusta. Ja miksi niin olisikaan. Jokainen viranhaltija on oman alansa ammattilainen ja ovat koulutettuja asiantuntijoita.

Kaavio 6. Koulutustarpeen aiheuttaja.

Moniammatilliseen yhteistyön kehittämiseen liittyy yhtenä osana yhteisen palveluideologian kehittäminen. Vastaajien mielestä kunnassa on kehitetty yhteistä palveluideologiaa. Eniten sitä on kehitetty opetuspalvelun, vapaa-aikapalvelun, sosiaalipalvelun, työpajan, seurakunnan ja kolmannen sektorin aloilla. Jotta yhteistyö olisi kannattavaa ja toimivaa, on työntekijöiden arvostettava toistensa ammattitaitoa ja työtä. Se edistää ja tukee yhteistyön toimivuutta. Vastaajat ovat sitä mieltä, että kunnassa arvostetaan toisten toimialojen ammattitaitoa ja työtä. Toivottavasti se on totuus, jotta yhteistyö voi todella toimia.

Mitä hyötyä moniammatillisesta yhteistyöstä oli vastaajien mielestä. Heidän mielestään yhteistyöhön tulisi laajempi pohja sekä erialaisia näkemyksiä ja näkökantoja. Kokoamalla eri toimialojen palveluita samoihin tiloihin, toisi se vastaajien mielestä paremman mahdollisuuden yhteistoimintaan. Heidän mielestään päällekkäinen työ vähenisi sekä tietoisuus muiden työnkuvista lisääntyisi. Samalla se parantaisi asiakasnäkökulmaa. Moniammatillinen yhteistyö nähtiin myös voimaannuttavana toimintatapana. Vastaajien mielestä tiedon kulun kannalta yhteistyö on tärkeää. Asiat kulkevat toimijalta toiselle paremmin, jos yhteistyöhön on sitouduttu. Heidän mielestään verkostoituminen lisää ammattiosaamista ja näkyvyyttä kunnassa. Yhdessä olemme enemmän. Seuraavassa muutamia suoria lainauksia vastaajilta. Mitä moniammatillisella yhteistyöllä saadaan aikaan.

Hyvin toimivalla moniammatillisella yhteistyöllä voidaan nopeuttaa, tehostaa ja monipuolistaa nuorten tarvitsemia palveluja sekä ehkäistä henkilöiden pömpöttelua toimijalta toiselle.

Moniammatillinen yhteistyö antaa näkemyksiä ja oppia muiden alojen toiminnasta. Saadaan uusia vinkkejä omaan työhön ja toimintatapoihin. Se myös antaa oman toiminnan ulkopuolelle positiivisen kuvan omasta toiminnasta

Palvelee kuntalaisia, perheitä monipuolisesti ja laadukkaasti. Järkevöittää eri sektoreiden toimintaa, selkeyttää.

Tehokkuus, ajansäästö

Miten eri toimialat kehittäisivät moniammatillista yhteistyötä Kiimingissä.

Parannetaan tiedon kulkua. Muistetaan, että miksi ja ketä varten työtä tehdään. Säännöllisyys.

Yhteiset palaverit ja tiedottamista ei ole koskaan liikaa

Kiiminkiin ollaan luomassa uutta mallia lasten ja nuorten auttamiseksi, uusi nuorisolaki tuo muutoksia

Mitä käytännön toimenpiteitä vastaajien mielestä pitäisi tehdä, jotta yhteistyön tekeminen helpottuisi kunnan, työyhteisön tai oman työnkuvan näkökulmasta.

Yhteiset tapaamiset säännöllisiksi

Epävirallisten keskustelujen kautta saa selville tarpeet joita toisilla hallintokunnilla on eri palvelujen suhteen.

Resursseja lisää että aikaa kehittämistyölle ja yhteisille palaverille olisi

Työntekijöiden vaihtuessa uudet pitää perehdyttää hyvin yhteistyökumppaneiksi

Henkilökohtaiset tutustumiset auttavat aina verkostoitumisen jalkauttamista käytäntöön

Nimelistat ja yhteystiedot eri toimijoista, yhteistyöpalaverit

Jos tiukkoja vaitiolovelvollisuussääntöjä hieman löysättäisiin, että ihmisistä voisi puhua nimillä niin tarvittaessa

Tietoa toisten työtehtävistä/toimenkuvista/toimintamalleista

Mitä muuta vastaajat eri toimialoilta halusivat sanoa moniammatilliseen yhteistyöhön liittyen.

Tehtävää on vielä. Se on voima joka kantaa, kunhan se toimii.

Monesti tuntuu että mistä sitä aikaa oikein repisi tällaisiin kuvioihin. Itse olen huomannut, että kun istuu parin tunnin palaverin, käy yhteistyö paljon selvemmin ja nopeammin tulevaisuudessa.

Uusi nuorisolaki velvoittaa järjestämään ja toteuttamaan moniammatillisista yhteistyötä. Kunnassamme on jo valmisteltu sen toimintamalli valmiiksi.

Moniammatillisessa yhteistyössä on paljon voimavaroja, mitä jokainen voisi käyttää. Olisi hyvä olla promoottori, joka kutsuisi toimijat yhteen.

Se on lähes aina kaikkien edun mukaista

4.4 Moniammatillinen yhteistyö Kiimingin nuorisotyössä

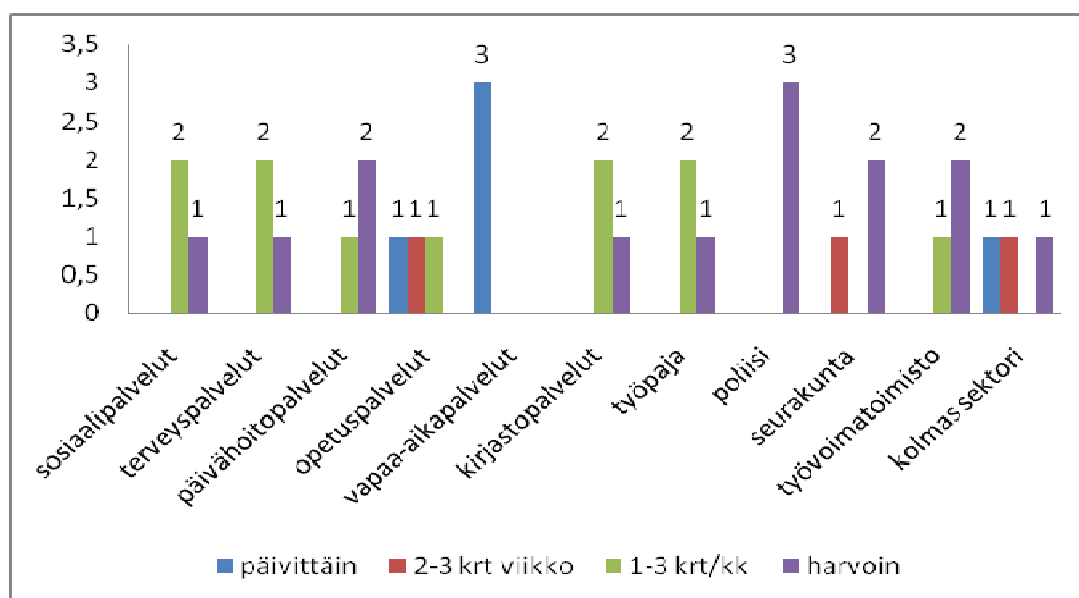
Kiimingin perusnuorisotyön tehtävänä on edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja osallisuutta, parantaa nuorten kasvu - ja elinoloja, tarjota päihteettömiä vapaa-aikapalveluja, tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, sekä tukea yhdistys - ja seuratoimintaa. Nuorisopalvelut tarjoavat lapsille ja nuorille turvallisen ympäristön ohjauksineen nuorisotyöntekijöiden läsnä ollessa. Nuorisotyöntekijät tukevat lapsia ja nuoria heidän eri elämäntilanteissaan. Tarjoamme monipuoliset ja päihteettömät mahdollisuudet vapaa-ajanvietolle, ohjatulle ja avoimelle toiminnalle nuorisotiloissamme, sekä muualla ympäristössä.

Nuorisotilatoiminnan lisäksi perusnuorisotyömme peruspilareita ovat leiri- ja retkitointi, kerhotoiminta, tapahtumatoiminta sekä nuorten osallisuus toiminta. Nuorisotoimessa tehdään yhteistyötä liikuntatoimen, nuoriso- ja liikuntajärjestöjen ja yhdistysten kanssa sekä muiden toimijoiden kanssa niin paikallisesti kuin seudullisestikin. Nuorisotoimen pitää tarjota lapsille ja nuorille osallistavaa ja monipuolista toimintaa. Pyrimme nuorten osallistamiseen, sosiaaliseen vahvistamiseen sekä syrjäytymisen ehkäisemiseen kaikissa toiminnoissamme.

Nuorisotoimi tekee yhteistyötä opetustoimen kanssa päivittäin, sillä nuorisotila sijaitsee koulun yhteydessä. Se on yksi hyvä kehitettävä moniammatillinen yhteistyökuvio.

Puhutaan satelliittinuorisotalosta. Suurin osa koulun tiloista on illalla tyhjänä, joten niitä on helppo hyödyntää nuorisotoimen omissa toiminnoissa iltasella. Näin toiminta laajenee koko koululle. Tulevaisuudessa se on toimiva monitoimitila. Vapaa-aikapalvelut tekevät yhteistyötä 1-3 kertaa kuukaudessa suurimman osan hyvinvointipalveluiden vastaajien kanssa. Yhteistyötä tehdään sosiaalipalvelujen kanssa enimmäkseen lastensuojelun kautta. Kouluterveydenhuollon ja seurakunnan kanssa tehdään hyvää valistustyötä. Muutaman kerran viikossa tehtävä yhteistyö seurakunnan ja kolmannen sektorin kanssa käsittää kaikki kerhotoiminnasta tapahtumatoimintaan sekä leiri- ja retkitoimintaan. Se kattaa kaikki perusnuorisotyömuodot, nuorisolaisia mukaillen.

Kaavio 7. Yhteistyön useus.

Jotta päästään mahdollisimman hyvään lopputulokseen, on yhteistyömuotoja kehitettävä entisestään. Jokaisella on vastuu omista tekemisistään, mutta jokainen toimiala tarvitsee oman työn tueksi muita ammattialojen asiantuntijoita. Jos haluaa saada jotain, on myös annettava. Lasten ja nuorten parissa tehtävää työtä on kehitettävä koko ajan. Kiiminkiin on kehitetty moniammatillinen yhteistyöryhmä, jonka tehtävä on vastata nuorisolain muutokseen sekä saada moniammatillinen yhteistyö toimimaan kunnassa. Olisiko moniammatillisuutta sparraamassa hankkeella sparrauksen paikka Kiimingissä. Ehkäpä hankkeen kautta yhteistyömallin käynnistäminen voitaisiin sparrauksella sisäistää kunnan työntekijöille. Silloin jokainen työntekijä sitoutuisi toimimaan yhdessä, hyvää eteenpäin vieden.

5 TULOSEN TARKASTELU JA POHDINTA

5.1 Tulosten tarkastelu

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, toteutuuko moniammatillinen yhteistyö Kiimingissä. Yhteistyön toteutumisesta kysyttiin eri toimialojen tarkasti valituilta henkilöiltä Kiimingin kunnassa. Kiimingin kunnan virkamiehille sekä kolmannen sektorin edustajille tehty kysely osoitti, että moniammatillinen yhteistyö toteutui kunnassa. On huomioitava, keneltä asiaa kysytään, sillä kun tutkitaan moniammatillista yhteistyötä, on aina otettava huomioon toimiala ja sen toimenkuvat. Jokainen meistä tekee, tai pyrkii tekemään työtä elinkaariajattelua mukaillen. Siksi uuden moniammatillisen yhteistyöryhmän muodostaminen kuntaan on erittäin tärkeää.

Mospa – moniammatillisuutta sparraamassa hankkeessa pyritään arvioimaan nuorisotyön asemaa kunnallisessa palvelukentässä. Siksi tämä selvitystyö tehtiin myös nuorisotyön näkökulmaa ja yhteistyökuvioita silmälläpitäen. Kaikki kyselyyn vastanneista tekivät työtä lasten ja nuorten parissa, kuin myös tutkija itsekkin.

Yleisesti ottaen yhteistyötä tehtiin eri toimialojen kanssa muutaman kerran kuukaudessa. Hyvinvointipalvelut tekivät kokonaisuutta katsoessa harvoin töitä mm. poliisin kanssa. Yhteistyötä poliisin kanssa tehdään ääritapauksissa, jotka yleensä hoidetaan tapauskohtaisesti, sekä jotain tiettyä ongelmaa koskien. Eniten käytetty yhteistoimintamuoto oli puhelinkeskustelut, mikä oli valitettavaa ammatillista vuoropuhelua tai sosiaalista vuorovaikutusta silmällä pitäen. Vastaajista kuitenkin osa hoiti yhteistyön erilaisissa yhteistyökokouksissa. Sosiaaliset tapaamiset edistävät ja nopeuttavat yhteistyötä.

Vastaajien mielestä moniammatillinen yhteistyö antaa tukea omaan työhön, sillä monilla toimialoilla työtä tehdään yksin. On hyvä, että moniammatillista yhteistyötä kehitetään. Siinä hyödynnetään tehokkaasti ammattitaitoa eri toimialojen välillä. Monen mielestä yhteistyö laajentaa verkostoitumista, joka on eriarvoisen tärkeää moniammatillisessa yhteistyössä. Opitaan tuntemaan muut alan toimijat, jolloin yhteistyö helpottuu ja nopeutuu. Vastaajien mielestä yhteinen tahtotila edistää moniammatillista

yhteistyötä. Yhteistyön on oltava toimivaa. Epäilijöitä yhteistyölle ei saa olla. Pitää muistaa, että kun tarjoaa ammatillisesti muille, niin saa jotain myös itselle. Kun palaveriteita pidetään, on niiden oltava säännöllisiä, ja jokaisen on osallistuttava niihin. Kokouksella on aina oltava merkitys. Monesti työkiireet tai työn päällekkäisyydet haittaavat yhteistyön kehittymistä. Kokoon tuleminen on silloin hajanaista, eikä yhtenäisyyttä saavuteta, kuin ei liene tavoitteitakaan.

Vastaajien mielestä avoimuus on tärkeää tehdessä yhteistyötä. Oikeudet ja velvollisuudet pitää muistaa, mutta meidän on myös ammatillisina osattava arvioida, milloin ne voidaan sivuuttaa edistääksemme yhteistyötä ja auttamisprosessia. Sen jokainen oppii työtä tekemällä ja omiin havaintoihin luottaen. Se voi olla joskus vaikeaa, kun uusi työntekijä vasta etsii omaa ammatti-identiteettiään. Työntekijöiden on huomattava, että asiakkaana oleva henkilö ei välttämättä ole vain yhden toimialan asiakas, vaan kaikkien, jotka asiakasta voivat auttaa. On eriarvoisen tärkeää ajatella kokonaisuutta, jotta yhteistyö onnistuu.

On hyvä, jos eri toimialojen edustajat tietävät mitä toisten toimenkuviin liittyy ammatillisesti. Se estää asiakkaiden turhaa kierrättämistä luukulta luukulle, ja auttaa löytämään oikean henkilön tietyltä toimialalta. Jotta yhteistyö olisi mahdollisimman monipuolista, tarvitaan eri toimialojen välistä viestintää yhteistyötä tehdessä. Vastaajien mielestä se toimii oikein hyvin eri toimialojen välillä. Kaiken kruunaa ajatus siitä, että ollaan aidosti asiakkaan asialla. Vastaajat pitävät moniammatillista yhteistyötä erittäin tärkeänä kunnassamme. Heidän mielestään vastuu yhteistyöstä on niin työyhteisöllä, työnantajallakin kuin jokaisella itsellään. Kunnan organisaation, työyhteisön, ja työkalaverien on oltava samalla linjalla yhteistyötä tehtäessä. On oltava yhteiset suuret linjaukset, mutta myös jokaisella toimialalla on oltava omat linjaukset toiminnan tekemiseen ja kehittämiseen. Näin päästään parhaimpaan lopputulokseen aina.

Yhteistyötä kehittäessä tärkeimpinä ominaisuuksina pidettiin ammatillisuutta ja sitoutuneisuutta. Tärkeää on myös muistaa yhteinen päämäärä ja oman työn arvostus. Vastauksissa painottui myös yhteisvastuullisuus, tieto sekä kommunikaation sujuvuus. Näillä moniammatillisessa yhteistyössä päästään kohti parempaa tulevaisuutta. Olisi suorastaan naurettavaa ajatella, että tehdessä moniammatillista yhteistyötä,

toisten tekemää työtä ei arvostettaisi. Niinhän toki ei ole, vaan yleisesti tarkasteltuna toimialat arvostavat toisten työtä kunnassamme.

Moniammatilliseen yhteistyön kehittämiseen liittyy yhtenä osana yhteisen palveluideologian kehittäminen. Vastaajien mielestä kunnassa on eniten kehitetty yhteistä palveluideologiaa opetuspalvelun, vapaa-aikapalvelun, sosiaalipalvelun, työpajan, seurakunnan ja kolmannen sektorin toimialojen välillä. Tämä selittyy sillä, että näiden toimialojen asiakaskunta koostuu samoista asiakkaista.

Jotta moniammatillista yhteistyötä voidaan kehittää nyt ja tulevaisuudessa, on meidän ammattilaistenkin kouluttauduttava. Eniten koulutusta tarvittiin moniammatillisuuteen, ennaltaehkäisevään työhön, työ hyvinvointiin, vuorovaikutustaitoihin sekä ATK-taitoihin. Yhteiskunnassa on viime vuosina panostettu korjaavaan työhön. Onneksi tänä päivänä ennaltaehkäisevän työn merkittävyyteen on havahduttu. Se tuo yhteiskunnalle edelleenkin enemmän säästöjä kuin korjaava työ. Moniammatillisuus koetaan joillakin toimialoilla vielä suhteellisen uutena toimintamuotona, siksi sen käytännöt saattavat olla monelle työntekijälle uusi juttu. Vastaajat tarvitsevat koulutusta myös työ hyvinvointiin. Tämä on sidoksissa siihen, miten työtä tehdään kunnassa ja miten se on organisoitu.

Miten moniammatillista yhteistyötä osataan tehdä, jotta työ olisi kustannustehokasta ja resursseja hyödynnettäisiin mahdollisimman monipuolisesti. On voitava ensin itse hyvin, jotta voi auttaa toisia. Vastaajien mielestä myös vuorovaikutustaidot ovat tärkeä asia kehittäessään yhteistyötä. Jos ei omaa minkäänlaisia vuorovaikutustaitoja, on sula mahdottomuus toimia yleensä missään verkostossa tai yhteistyökuviossa. Hyvinvointipalveluissa on omattava sosiaaliset taidot jo ammattinsakin nähden. Jos ei omaa vuorovaikutustaitoja, on myös suuri mahdollisuus saada aikaan väärinkäsityksiä, ja se aina hidastaa yhteistyötä.

Tässä sosiaalisen median valtakautena on hyvä omata hyvät atk-aidot. Kaikki asiakastyö on tänä päivänä tietoyhteiskunnan varassa. Toiminta kehittyy koko ajan, ja meidän on pysyttävä ajan hengessä mukana. Varsinkin nuorisopalveluihin on tullut mukaan paljon erilaisia sosiaalisen median työmuotoja. Nykypäivän nuoret liikkuvat facebookin, irg-gallerian ja twitterin maailmoissa. Jotta nuorisotyö pysyy mukana nuoren arjessa, on meidän mentävä sinne, missä nuori on. Verkkonuorisotyö on yksi ar-

vokas ja kehittämisen arvoinen moniammatillinen yhteistyömuoto nuorisotyössä. Vastaajien mielestä koulutustarpeen kunnassa aiheuttaa eniten asiakaskunnan vaatimukset ja palvelurakenteiden muuttuminen. Kouluttautumalla työntekijät ylläpitävät ammatillisuutta, sekä saavat taitojen sparrausta.

Moniammatillinen yhteistyö tuo toimintaan laajemman pohjan sekä erilaisia näkemyksiä ja näkökantoja. Kokoamalla eri toimialojen palveluita samoihin tiloihin toisi se paremman mahdollisuuden yhteistoimintaan. Vastaajien mielestä päällekkäinen työ vähenisi sekä tietoisuus muiden työnkuvista lisääntyisi.

Moniammatillinen yhteistyö nähtiin myös voimaannuttavana toimintatapana. Jaketaan henkisesti paremmin, kun resursseja jaetaan monipuolisemmin. Verkostoituminen lisää ammattiosaamista ja näkyvyyttä kunnassa. On uskallettava puhua samaa kieltä, sekä hyvin toimivalla yhteistyöllä voidaan nopeuttaa, tehostaa ja monipuolistaa nuorten tarvitsemia palveluja, sekä ehkäistä henkilöiden pompottelua toimijalta toiselle. Näin järkeistetään toimintaa sekä säästetään aikaa.

Moniammatillinen yhteistyö antaa vinkkejä omaan työhön ja toimintatapoihin, sillä jokainen voi oppia toiselta. Jotta yhteistyön tekeminen helpottuisi kunnan, työyhteisön tai oman työnkuvan näkökulmasta, vastaajien mielestä tapaamisten olisi oltava säännöllisiä. Heidän mielestään resursseja olisi lisättävä, jotta aikaa saataisiin moniammatillisen yhteistyön kehittämiseksi. Työntekijöiden vaihtuvuuden kannalta uudet työntekijät tulisi perehdyttää yhteistyökumppaneiksi, sillä vastaajien mielestä henkilökohtaiset tutustumiset edistävät verkostoitumisen jalkauttamista käytäntöön.

Uusi nuorisolaki velvoittaa järjestämään ja toteuttamaan moniammatillista yhteistyötä. Kiimingissä siihen on vastattu nuorisolain muutoksen myötä valmistelemalla toimintamalli, joka tarvitsee enää lopullisen sparrauksen sen vakiinnuttamiseksi. Moniammatillinen yhteistyö on voima joka kantaa, kunhan se toimii. Se on lähes aina kaikkien edun mukaista.

5.2 Pohdinta

Olen tehnyt nuorisotyötä kymmenen vuotta ja huomannut kuinka nuorisotyön arvostus on kasvanut sinäkin aikana. Meitä kuunnellaan ja otetaan huomioon hyvinvointipalveluissa. Tänä päivänä saamme lukea ja kuulla nuorten pahoinvoinnista enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Ammatillisesti meidän tulee selvittää näistä kasvavista ongelmista nuorten keskuudessa, enemmän kuin ehkä vielä muutama vuosi takaperin. Onneksi on huomattu moniammatillisen yhteistyön mahdollisuus.

Jokainen meistä tekee työnsä omalla tavalla ja omalla persoonalla. Juuri niistä toimintatavoista löytää aina jotain uutta ammennettavaa omaan työhön ja itselleenkin. Nuorisotyön arvostuksesta puhutaan paljon. Kuka muu meidät nostaisi arvokkaaseen moniammatilliseen yhteistyörinkiin kuin me itse. Nuorisotyö takaa jokaiselle nuorelle tasavertaisen aseman tulla aktiiviseksi kansalaiseksi. Siksi nuorisotyön vaikuttavuus pitää ottaa kunnassa vakavasti. Sillä on iso osa kasvattajana ennaltaehkäisevässä työssä lasten ja nuorten parissa. Opin myös sen, että tänä päivänä moniammatillista yhteistyötä tehdään ja kehitetään koko ajan, jotta työ olisi monipuolista ja laadukasta. Näin me kaikki saamme jotain, kun vain osaamme ammentaa tietoa itseemme. Se on parasta oppimista.

Tässä hektisessä yhteiskunnassa on myös panostettava työ hyvinvointiin, ollaksemme tehokkaita ja laadukkaita työssämme. Tämän päivän yhteiskunta vaatii meiltä työntekijöiltä yhä enemmän, ja me venymme. Mietin paljon tämän työn aikana omaa työyhteisöäni. Miten me tässä taloudellisessa ja muuttuvassa tilanteessa, jaksaisimme toimia edelleen niin, että olisimme innostava ja tehokas työyksikkö. Meidän jokaisen tulee miettiä omaa roolia niin kotona, koulussa kuin työpaikallakin, ja löytää sieltä ne omat voimavarat.

Yhteiskunnassa kiinnitetään huomiota moniammatilliseen yhteistyöhön. Hienoa, että yhteistyöryhmiin pyydetään nuorisotyöntekijöitä kertomaan oma ammatillinen mielipide asioihin. Siksi haluan olla mukana kehittämässä moniammatillista yhteistyötä Kii-
mingissä. On hienoa osata arvioida ja kehittää työelämän toimintatapoja. Tänä päivänä puhutaan hyvinvointipalveluista, joihin myös työyhteisöni kuuluu. Siinä keskitytään elinkaariajatteluun, jossa kaikki toimijat tekevät yhdessä töitä mm. lasten, nuor-

ten ja nuorten aikuisten parissa. Työyhteisö kasvaa, ja työnlaatu ja tehokkuus parantuvat. Ja mikä parasta, resursseja hyödynnetään mahdollisimman hyvin. Tsekpoinin tavoitteena on nuorten hyvinvoinnin lisääminen, syrjäytymisen ennaltaehkäiseminen, tuen tarpeessa olevien nuorten ja heidän vanhempien tavoittamisen tehostaminen, sekä monialaisen yhteistyön selkeyttäminen ja tehostaminen. Tässäkin tapauksessa moniammatillisesta yhteistyöstä löydettiin mahdollisuus.

Olen miettinyt myös paljon salassapitovelvollisuutta moniammatillista yhteistyötä tehdessä. Ihmettelen vielä tänäkin päivänä, kuinka paljon salassapitovelvollisuus tai lait määräävät hyvinvointipalveluiden toiminnoissa. Kuinka paljon nopeampaa ja tehokkaampaa apu ja tuki olisivat, jos ylimääräisistä esteistä päästäisiin. Kenen etua se ajaa, jos asiakas vain pyörii hyvinvointipalveluiden ringissä. Jokainen tekee oman työnsä, tietämättä mitä toisessa paikassa on jo tehty tai tullessaan tekemään. Se on vain asiakkaan turhaa kierrättämistä.

Moniammatillinen yhteistyö muokkaa omaa toimenkuvaa ja ammatti-identiteettiä. Yhteistyön avulla on pyrkimys parantaa omaa ammatillista osaamista. Moniammatillisessa työskentelyssä työyhteisön jäsenten on mahdollista oppia uutta myös toisiltaan. Jotta tällainen oppiminen on mahdollista, on meidän työntekijöiden ylitettävä asenteellisia rajoja ja meidän on tietysti määrin oltava valmiit luopumaan myös oman erityisosaamisensa rajojen vartioinnista.

Moniammatillisen yhteistyön kehittämisen lisäksi, pidän tärkeänä myös työ hyvinvointia ja hyvää työilmapiiriä. Se edesauttaa, että jaksaa tehdä joskus niin rankkaakin työtä. Uskon, että tänä päivänä meidän jokaisen tulee keskittyä omassa työssä ajankäytön hallintaan. Siten me pystymme edistämään omaa hyvinvointiamme. Jotta meillä olisi voimavaroja tehdä tätä tärkeää työtä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin takaamiseksi, meidän on saatava vertaistukea toisilta alan ammattilaisilta.

Teemme nuorisotyössä moniammatillista yhteistyötä eri organisaatioiden kanssa niin paikallisesti kuin seudullisestikin. Näillä yhteistyömalleilla saamme myös tarvittavaa vertaistukea ja ammattiapua. Meidän tulee jakaa työtehtäviämme, jolloin moniammatillisesta yhteistyöstä tehdään mahdollisuus. Meillä on oltava toiminnassamme omat

toimintasäännöt ja tietyt kriteerit miten toimia, jolla tähtäämme samaan lopputulokseen. Se liene tärkeintä.

Mikä onkaan antoisampaa kuin toimia nuorisotyöntekijänä. Joka päivä, ja joka tunti, oma rooli muuttuu. Kaiken pyrkimyksenä kasvattaa nuorista aktiivisia ja sosiaalisia kansalaisia. Kaikessa toiminnassamme pyrimme tavoitteelliseen toimintaan. Nuorisotyöntekijät ovat tänä päivänä kasvattajia yhä enenemissä määrin. Kiire ja työpaineet pitävät vanhempia töiden kimpussa, jolloin nuoret eivät saa kotoa sitä kasvatusmallia elämään, mitä heidän tulisi saada. Kiire on yhteiskuntamme kirosana tänä päivänä. Yhteiskunta vaatii meiltä liikaa, joten tilanne on laukaistava pikimmiten, ennen kuin on liian myöhäistä. Mihin tämä kaikki johtaa, jos se vain jatkuu samanlaisena. Olemmeko suorittajia luomassamme yhteiskunnassa. Tämän vuoksi näen kasvattajaroolin erittäin tärkeänä omassa työssäni. Meidän tulee olla läsnä ja kuunnella. Työntekijänä oma persoonallisuus tulee hyvin esille, ja ne roolit joilla on myös itselle sisäisesti tärkeä merkitys. On ihana olla osa nuoren elämää ja katsella hänen kasvamistaan kohti tunteimatonta. Jokaisesta nuoren kanssa käydystä kohtaamisesta jää käteen jotain antoisaa, ja se on voimavara. Jos kaikesta saa jotain uutta vietäväksi omaan ammativarastoon, luo se edellytyksiä tulla vielä paremmaksi ammatillisesti. Siihen kai me jokainen pyrimme

Kaiken voi kiteyttää runoon. Runo kuvaa mielestäni hienosti hyvinvointipalveluiden ammatillista työn kuvaa, joita ovat mm. moniammatillisuus, ennaltaehkäisevä työ, yhteistyö, työ hyvinvointi, työn arvostus ja vuorovaikutustaidot.

*Piirsin kuvan,
siihen silmät, jotka nauravat,
ja suun joka hymyilee.
Piirsin korvat,
jotka jaksavat kuunnella
ja sydämen, joka välittää.
Piirsin ihmisen, joka on minulle tärkeä.
Piirsin sinut !*

LÄHTEET

Aaltonen Kimmo, (Toim.) 2009. Nuorisolakiopas, Helsinki: Tietosanoma Oy.

Airto Mikko, Helavirta Susanna, Kurkinen Jorma, Lojonen Katriina, Uusimäki Mervi, 2005. Preventteri – Moniammatillinen yhteistyö lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä. Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus. Oulu: Oulun kaupungin painatuskeskus

Cederlöf Petri, 2004. Nuorisotyö ja sen haasteen pienissä kunnissa. Nuorisotutkimusverkosto. Helsinki: Hakapaino Oy

Harjula Heikki, Prättälä Kari, 2004, Kuntalaki. Tausta ja tulkinnat. Helsinki: Talentum

Heikkilä Tarja, 1999. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Oy Edita Ab

Hoikkala, Tommi. & Sell, A. (toim.) 2007. Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Helsinki: Hakapaino Oy.

Mospa, moniammatillisuutta sparraamassa hanke 2010. Tornio: Humantistinen ammattikorkeakoulu. Viitattu 31.10.2010. <http://www.mospa.fi>

Isoherranen, Kaarina 2004. Moniammatillinen yhteistyö. Helsinki: WSOY.

Karila Kirsti, Nummenmaa Anna Raija, 2001, Matkalla moniammatillisuuteen, kuvauskohteena päiväkotit, Helsinki: WSOY

Kiimingin monialaisen viranomaistyön toimintamalli 2010. Kiimingin kunta. Viitattu 31.10.2010. <http://www.kiiminki.fi>

Noppari Eija, (toim.) 2008. Monialaiset verkostot perheitä tukemassa. Tampere: Juvenes Print Oy.

Nuorten monialaisen viranomaistyön toimintamalli 2010, Kiiminki.

Opetusministeriön julkaisuja. 2007:41. Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma 2007- 2011. Helsinki: Yliopistopaino.

Parkkari Juhani, Soikkeli Markku, Siira Marjaliisa, 2001, Julkisuus ja salassapito moniammatillisessa työssä. Stakes. Saarijärvi: Gummerus Kirjapaino Oy.

Rauramo Päivi 2008. Työhyvinvoinnin portaat. Viisi vaikuttavaa askelta. Helsinki: Oy Edita Ab.

Seinä Seppo ja Helander Jaakko 2007. Tiimeistä työpareiksi. Toiselta oppiminen ja ammatillinen kehittyminen: HAMK julkaisut. Saarijärvi: Saarijärven Offset Oy

Silvennoinen Heikki. 2001. Kunnallisen nuorisotyön arviointi. Pieksämäki: RT- PRINT OY.

Vehviläinen Jukka, C2/2002. Moniammatillinen nuorisotyö. Yksinäisten sankareiden ajasta tiimityöhön. Humanistinen ammattikorkeakoulu : Kauniainen. Nykypaino Oy.

Övreit John, 1995. Moniammatillisen yhteistyön opas. Helsinki: Hakapaino Oy

LIITTEET

LIITE 1.

Humanistinen ammattikorkeakoulu

SAATE

Tornion kampus

9.9.2010

ARVOISA KUNNAN TYÖNTEKIJÄ

Opiskelen Humanistisessa ammattikorkeakoulussa, Tornion kampuksella. Valmistun Yhteisöpedagogiksi.

Teen opinnäytetyötäni, jonka tarkoituksena on kartoittaa moniammatillisen yhteistyön toteutumista Kiimingin kunnan palveluorganisaatioissa. Tutkimuksessani haluan selvittää moniammatillisen yhteistyön toteutumista Kiimingin kunnan eri toimialojen näkökulmasta.

Opinnäytetyöni on osa Humakin, Tornion kampuksen Mospa eli Moniammatillisuutta sparraamassa – hanketta. Hankkeessa selvitetään nuorisotyön asemaa kunnallisessa palvelukentässä ja nuorisotyön haasteita moniammatillisissa verkostoissa. Hanke vastaa lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman 2007 - 2011 strategisia painopisteitä, joita ovat mm. ennaltaehkäisevän peruspalvelujärjestelmän toimivuus sekä moniammatillisuus, poikkihallinnollisuus ja monitoimijuus. Hankkeen tavoitteena selkiyttää ehkäisevän ja moniammatillisen nuorisotyön lähtökohtia sekä sparraamalla edistää käytännön toimintamallien kehittymistä.

Antamanne vastaukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisina.

Vastaamalla kyselyyn olette kehittämässä moniammatillista yhteistyötä Kiimingissä.

Toivon, että palauttaisitte kyselylomakkeen 15.9.2010 mennessä allekirjoittaneelle paperiversiona, kiitos!

Syysterveisin Anu Saukkonen

LIITE 2.

KYSELY KIIMINGIN KUNNAN MONIAMMATILLISESTA YHTEISTYÖSTÄ

Arvoisa vastaanottaja, tutkimukseni onnistumiselle on tärkeää, että pyrkisitte vastaamaan kaikkiin kysymyksiin mahdollisimman huolellisesti. Vastatkaa kysymyksiin ympyröimällä oikeaksi katsomanne vaihtoehto tai kirjoittamalla vastaus sille varatulle viivalle. Kiitos!

1. Työpaikkanne kunnassa?

1. Sosiaalipalvelut

- a) lastensuojelu
- b) päihdetyö
- c) perhetyö

2. Terveyspalvelut

- a) kouluterveydenhuolto
- b) mielenterveystyö ja perheneuvonta
- c) kuntoutus

3. Päivähoitopalvelut

4. Opetuspalvelut

5. Vapaa-aikapalvelut

6. Kirjastopalvelut

7. Työpaja

8. Poliisi

9. Seurakunta

10. Työvoimatoimisto

11. Kolmas sektori

2. Kuinka kauan olette olleet Kiimingin kunnan palveluksessa?

_____v_____kk

3. Mistä palvelunne asiakaskunta muodostuu?

1. lapsista

2. nuorista

3. aikuisista

4. muu, mikä_____

4. Miten paljon teette yhteistyötä eri ammattiosastojen kanssa?

Sosiaalipalvelut, mikä/mitkä

1. päivittäin
2. 2-3 krt viikko
3. 1-3 krt kuukaudessa
4. harvoin
5. ei koskaan

Terveyspalvelut, mikä/mitkä

1. päivittäin
2. 2-3 krt viikko
3. 1-3 krt kuukaudessa
4. harvoin
5. ei koskaan

Päivähoitopalvelut

1. päivittäin
2. 2-3 krt viikko
3. 1-3 krt kuukaudessa
4. harvoin
5. ei koskaan

Opetuspalvelut

1. päivittäin
2. 2-3 krt viikko
3. 1-3 krt kuukaudessa
4. harvoin
5. ei koskaan

Vapaa-aikapalvelut

1. päivittäin
2. 2-3 krt viikko
3. 1-3 krt kuukaudessa
4. harvoin
5. ei koskaan

Kirjastopalvelut

1. päivittäin
2. 2-3 krt viikko
3. 1-3 krt kuukaudessa
4. harvoin
5. ei koskaan

Työpaja

1. päivittäin
2. 2-3 krt viikko
3. 1-3 krt kuukaudessa
4. harvoin
5. ei koskaan

Poliisi

1. päivittäin
2. 2-3 krt viikko
3. 1-3 krt kuukaudessa
4. harvoin
5. ei koskaan

Seurakunta

1. päivittäin
2. 2-3 krt viikko
3. 1-3 krt kuukaudessa
4. harvoin
5. ei koskaan

Työvoimatoimisto

1. päivittäin
2. 2-3 krt viikko
3. 1-3 krt kuukaudessa
4. harvoin
5. ei koskaan

Kolmas sektori

1. päivittäin
2. 2-3 krt viikko
3. 1-3 krt kuukaudessa
4. harvoin
5. ei koskaan

5. Tehdessänne moniammatillista yhteistyötä, mitä yhteistyötoimintamuotoja käytätte eniten kuukauden aikana?

1. sähköposti
2. puhelinkeskustelu
3. yhteistyöryhmän kokous eri alojen ammattilaisten kanssa
4. projekti/hanketyö
5. koulutukset
6. Muu, mikä?

4. Nopeuttaako moniammatillinen yhteistyö asiakkuutta?

1. Kyllä
2. En osaa sanoa
3. Ei

6. Miten moniammatillinen yhteistyö näkyy työpaikallanne? valitse kolme tärkeintä muotoa?

1. luo uusia työmuotoja
2. luo arvostusta
3. laajentaa verkostoitumista
4. haittaa työntekoa
5. antaa vaikuttavuutta
6. edistää laatua
7. lisää resursseja
8. monipuolistaa ammattitaitoa
9. työllistää
10. lisää työhyvinvointia
11. luo tehokkuutta
12. antaa tukea omaan työhön
13. tuo säästöjä
14. muu, mikä?

7. Yhteistyö sujuu hyvin eri toimialueiden välillä?

	samaa mieltä	jokseenkin samaa mieltä	en osaa sanoa	jokseenkin eri mieltä	eri mieltä
Sosiaalipalvelut	1	2	3	4	5
Terveyspalvelut	1	2	3	4	5
Päivähoitopalvelut	1	2	3	4	5
Opetuspalvelut	1	2	3	4	5

Vapaa-aikapalvelut	1	2	3	4	5
Kirjastopalvelut	1	2	3	4	5
Työpaja	1	2	3	4	5
Poliisi	1	2	3	4	5
Seurakunta	1	2	3	4	5
Työvoimatoimisto	1	2	3	4	5
Kolmas sektori	1	2	3	4	5

8.Mikä edistää yhteistyön sujumista ko. toimialueen kanssa tai miksi se ei toimi ollenkaan?

9.Viestintä sujuu hyvin teidän toimialueenne ja muiden toimialojen välillä?

	samaa mieltä	jokseenkin samaa mieltä	en osaa sanoa	jokseenkin eri mieltä	eri mieltä
Sosiaalipalvelut	1	2	3	4	5
Terveyspalvelut	1	2	3	4	5
Päivähoitopalvelut	1	2	3	4	5
Opetuspalvelut	1	2	3	4	5
Vapaa-aikapalvelut	1	2	3	4	5
Kirjastopalvelut	1	2	3	4	5
Työpaja	1	2	3	4	5
Poliisi	1	2	3	4	5
Seurakunta	1	2	3	4	5
Työvoimatoimisto	1	2	3	4	5
Kolmas sektori	1	2	3	4	5

10.Tulisiko moniammatillista yhteistyötä tehdä mielestänne?

	samaa mieltä	jokseenkin samaa mieltä	en osaa sanoa	jokseenkin eri mieltä	eri mieltä
Enemmän	1	2	3	4	5
Säilyttää ennallaan	1	2	3	4	5

Ei tehdä lainkaan	1	2	3	4	5
-------------------	---	---	---	---	---

11.Tiedän mitä työn sisältö on muilla toimialoilla kunnassamme?

	samaa mieltä	jokseenkin samaa mieltä	en osaa sanoa	jokseenkin eri miel- tä	eri mieltä
Tiedän hyvin mitä työ- tä muut tekevät	1	2	3	4	5
Voisin tietää parem- min	1	2	3	4	5
En tiedä yhtään	1	2	3	4	5

12.Kuinka tärkeänä koette moniammatillisen yhteistyön kunnassanne?

	samaa mieltä	jokseenkin samaa mieltä	en osaa sanoa	jokseenkin eri miel- tä	eri miel- tä
Koen yhteistyön erittäin tärkeänä	1	2	3	4	5
Koen yhteistyön melko tärkeänä	1	2	3	4	5
Yhteistyötä tulisi lisätä	1	2	3	4	5
Vastuu yhteistyöstä on työyhteisöllä/työnantajalla	1	2	3	4	5
Vastuu yhteistyöstä on jokaisella itsellään	1	2	3	4	5
Haluan kehittää yhteis- työtä	1	2	3	4	5
Yhteistyö ei kiinnosta	1	2	3	4	5

13.Moniammatillista yhteistyötä kehittäessä pidän tärkeänä?

	samaa mieltä	jokseenkin samaa mieltä	en osaa sanoa	jokseenkin eri miel- tä	eri mieltä
Yhteinen päämäärä	1	2	3	4	5
Samat tavoitteet	1	2	3	4	5
Yhteisvastuullisuus	1	2	3	4	5
Ammatillisuus	1	2	3	4	5
Tiedot	1	2	3	4	5
Oman työn arvostus	1	2	3	4	5
Sitoutuminen	1	2	3	4	5

Taloudellisuus	1	2	3	4	5
Yhteiset koulutukset	1	2	3	4	5
Yhteisen ajan löytäminen	1	2	3	4	5
Yhteistyötä useammin	1	2	3	4	5
Kommunikaatio sujuvaa	1	2	3	4	5
Tiedonkulun parantaminen	1	2	3	4	5
Hallinnolliset rakenteet tukevat moniammatillista yhteistyötä	1	2	3	4	5

14. Missä määrin mielestänne ammattitaitoanne arvostetaan seuraavien toimialojen taholta?

	paljon	melko paljon	melko vähän	vähän	ei lainkaan
Sosiaalipalvelut	1	2	3	4	5
Terveyspalvelut	1	2	3	4	5
Päivähoitopalvelut	1	2	3	4	5
Opetuspalvelut	1	2	3	4	5
Vapaa-aikapalvelut	1	2	3	4	5
Kirjastopalvelut	1	2	3	4	5
Työpaja	1	2	3	4	5
Poliisi	1	2	3	4	5
Seurakunta	1	2	3	4	5
Työvoimatoimisto	1	2	3	4	5
Kolmas sektori	1	2	3	4	5

15. Mielestäni moniammatillinen yhteistyö lisää vuoropuhelua?

	samaa mieltä	jokseenkin samaa mieltä	en osaa sanoa	jokseenkin eri mieltä	eri mieltä
Kyllä	1	2	3	4	5
En osaa sanoa	1	2	3	4	5
Ei	1	2	3	4	5

16. Missä määrin te olette kehittäneet yhteistä palveluideologiaa seuraavien toimialojen kanssa?

	paljon	melko paljon	melko vähän	vähän	ei lainkaan
Sosiaalipalvelut	1	2	3	4	5
Terveyspalvelut	1	2	3	4	5
Päivähoitopalvelut	1	2	3	4	5
Opetuspalvelut	1	2	3	4	5
Vapaa-aikapalvelut	1	2	3	4	5
Kirjastopalvelut	1	2	3	4	5
Työpaja	1	2	3	4	5
Poliisi	1	2	3	4	5
Seurakunta	1	2	3	4	5
Työvoimatoimisto	1	2	3	4	5
Kolmas sektori	1	2	3	4	5

17. Mielestäni moniammatillisen yhteistyön koulutusta pitäisi korostaa kunnassa?

	samaa mieltä	jokseenkin samaa mieltä	en osaa sanoa	jokseenkin eri mieltä	eri mieltä
Paljon	1	2	3	4	5
Vähän enemmän	1	2	3	4	5
Ei lainkaan	1	2	3	4	5

18. Millä alueella haluaisitte lisää koulutusta kunnassa?

	paljon	melko paljon	melko vähän	vähän	ei lainkaan
Vuorovaikutustaidot	1	2	3	4	5
Teoreettiset taidot	1	2	3	4	5
Käden taidot	1	2	3	4	5
ATK- taidot	1	2	3	4	5
Ennaltaehkäisevä työ	1	2	3	4	5
Työhyvinvointi	1	2	3	4	5
Rakenteiden muutoksista	1	2	3	4	5
Ammatillinen koulutus	1	2	3	4	5

Moniammatillisuus ja sen käytännöt	1	2	3	4	5
------------------------------------	---	---	---	---	---

19. Mikä mielestänne aiheuttaa koulutustarpeen omassa työssäsi?

	paljon	melko paljon	melko vähän	vähän	ei lainkaan
Asiakaskunnan muutos	1	2	3	4	5
Asiakaskunnan vaatimukset	1	2	3	4	5
Palvelurakenteiden muuttuminen	1	2	3	4	5
Työkuvan muuttuminen	1	2	3	4	5
Vanhentunut koulutus	1	2	3	4	5
Muu	1	2	3	4	5

20. Mitä hyötyä moniammatillisesta yhteistyöstä mielestänne on / olisi?

---

21. Miten kehittäisitte moniammatillista yhteistyötä kunnassanne?

---

22. Mitä käytännön toimenpiteitä pitäisi mielestänne tehdä, jotta yhteistyön tekeminen helpottuisi kunnan, työyhteisön tai oman työnkuvan näkökulmasta?

---

23. Mitä muuta haluat sanoa moniammatilliseen yhteistyöhön liittyen?

KIITOS OSALLISTUMISESTA!